Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HEnderson {4-0237 {4-0807
УНС.: HEnderson 4-1016

РІК LXI. Ч. 186. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 28-го ВЕРЕСНЯ 1954. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 28, 1954. No. 186. VOL. LXI.

АФП ПІДТРИМУЄ УРЯД В БОРОТЬБІ ПРОТИ НАДУЖИТЬ В РОБІТНИЧИХ ФОНДАХ

Лос Анджелес, Каліфорнія. — Американська Федерація Праці в останньому дні своєї конвенції заявить, що вона підтримуватиме уряд в боротьбі проти надвужить в робітничих добробутних фондах. Це буде перший випадок в історії цієї робітничої організації, коли вона не виступає проти вмішування уряду до справ робітничих спілок, як це бувало досі. АФП заявить охоту співпрацювати з урядовими й стейтовими агенціями, які провірюють добробутні фонди окремих робітничих спілок, Одночасно конвенція заявить, що вона зовсім не залишить боротьби проти надужить в робітничих спілках і домагатиметься, щоб усі 118 робітничих спілок, які вона об'єднює, якнайгостріше поборювали всякі надужиття, які виникатимуть в їхніх зарядах робітничими фондами. Голова АФП Джордж Міні скликав представників усіх робітничих спілок і закликав їх до того, щоб вони самі дбали про очищення своїх зарядів від тих елементів, які надуживають своєї влади та на свої власні потреби витрачають гроші, що находяться в касах робітничих добробутних фондів. АФП домагається, щоб федеральні провірочні агенції вели боротьбу проти плачення високих винагород забезпеченевим агентам за їхню співпрацю з урядовцями спілок, які заряджують спілковими фондами. Слідство виявило, що з тих високих винагород, які дістають забезпеченеві агенти, велика частина вертається до рук спілкових урядовців у формі хабарів. Часом посередник із забезпеченевої агенції не виконував жадної праці, тільки заінкасував високу нагороду, якою пізніше ділився з урядовцями, які просили його до тієї праці. Тим способом кожного року робітничі фонди витрачали мільйони долярів на винагороду забезпеченевих урядовців, послабляючи ці фонди без найменшої користи для організації. АФП домагатиметься, щоб стейтові легіслятури змінили своє законодавство в той спосіб, щоб по змозі виключити посередників і агентів від вмішування до зарядів робітничими фондами, або щоб зменшити їхню винагороду та внеможливити їм деморалізувати спілкових урядовців. Сама АФП не має права вмішуватись до зарядів робітничих добробутних фондів, але вона може припинити в правах члена, або й викинути з своїх членів, ту робітничу спілку, яка зле адмініструє свої робітничі фонди.

АФП за відновлення переговорів про об'єднання з КІО

Лос Анджелес, Каліфорнія. Американська Федерація Праці прийняла резолюцію, в якій домагається, щоб відновити переговори про об'єднання із Конґресом Індустріяльних Організацій, бо тепер є найкраща нагода до цього від часу, як прийшло до роз'єднання 19 років тому. В цій резолюції АФП з признанням оцінює лист голови КІО Волтера П. Рутера, в якому він говорить про повне об'єднання обох робітничих організацій після того, як порозуміння про неприманювання до себе робітників вповні себе виправдало. Гадають, що голова АФП Джордж Міні в перших днях жовтня повідомить Рутера про дату переговорів про об'єднання. Деякі провідники АФП гадають, що через рік зможе прийти до порозуміння в справі об'єднання АФП із КІО. — Федерація домагається не зменшувати державного бюджету коштом оборонної сили країни, скорочення числа годин праці в тижні з 40 до 30 годин, щоб можна було затруднити всіх робітників. Всі робітничі спілки мають домагатися скорочення годин праці в тижні.

В Неваді випробовуватимуть атомову зброю

Вашинґтон. — Комісія Атомової Енерґії повідомила, що на початку 1955 року ЗДА випробовуватимуть атомову зброю на досвідних полях в стейті Невада. Комісія остерегла громадські уряди, власників тваринних фарм та інших в південнозахідній частині стейту Юта і південної Невади, що вона приготовляється до „серії атомових випробувань на початку 1955 року, можливо в половині лютого". В Неваді ЗДА випробовують тільки меншу атомову зброю, бо атомові бомби випробовуються на острові Евінеток на Тихому океані. Фахівці гадають, що 1955 року, правдоподібно, не будуть випробовувати атомової зброї на Тихому океані, бо ЗДА не мають такого численного штабу, щоб можна його розділити на досліди в Неваді і на Пацифіку. Можливо, що випробування атомової зброї на Тихому океані відбудеться аж восени 1955 року, або на весні 1956 року.

В АМЕРИЦІ

● **Республіканська сенаторка** Марґарет Смит звернулася до совєтської амбасади з просьбою дати їй дозвіл поїхати до СССР. Вона сказала: „Маю надію, що я дістану совєтську візу". Марґарет Смит, хоче об'їхати ввесь світ як приватна особа і своїм власним коштом.

● **Поліцист - контролер** вуличного руху Тімоти В. О'Нілл із Ґленкова, Лонґ Айленд заявив, що він почав вчитися російської мови, щоб могти звертати увагу совєтським дипломатам на їх неправильну їзду автом. Комуністичні дипломати не зважають на світло, а поліцисти не мають права давати їм за це „тикету", бо вони користуються дипломатичним імунітетом.

● **Індіянські діти,** в віці від чотирьох років і вище, у національній одежі, вітали президента Айзенгавера в Пендлетоні, Ореґон. Президент подавав їм руку.

● **Американську** амбасадорку в Італії Клер Бут Лус віднзначено, як першу жінку, золотою медалею Пур Ричард Клюбу. Цю нагороду вона дістане 17 січня в Филаделфії.

● **Генерал бриґади** Ралф В. Цвікер, відомий із конфлікту між армією і сенатором МекКарті, відлетів з нюйоркського летовища до Японії, де займатиме пост в Далекосхідній команді ЗДА. З ним полетіла і його дружина Дороті. По дорозі генерал спиниться на короткий відпочинок у своїх приятелів в Шікаґо і в стейті Арізона, а в Японії має бути 11 жовтня.

● **Директор Відділу безпеки** Нюйоркського стейту Томас В. Раси заявив, що найбільше нещасливих випадків на шляхах ЗДА спричиняють так звані „ліпші громадяни", які не звертають уваги на червоне світло і їдуть з недозволеною швидкістю іноді в п'яному стані.

● **80 ватажків** канадійських індіян внесли протест до Канадійського Найвищого Суду проти стягання мита за товари, що їх вони купують в ЗДА. Згідно з давнім договором, вони звільнені від мита. Канадійський уряд твердить, що цей договір вигас ще 1812 року.

● **Пані Айзенгавер** відвідала захист із хворими на параліч дітьми в Денвері. Вона говорила з усіма дітьми, але деякі з пацієнтів такі малі, що навіть не могли вимовити слова „Айзенгавер".

РАДА ДИРЕКТОРІВ ЗУАДК-ту ВІДБУЛА СВОЇ РІЧНІ НАРАДИ

Филаделфія. — В суботу, 25-го вересня, Рада Директорів Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, відбула тут свої річні наради, перевіряючи проороблену працю та намічуючи її пляни на майбутнє. Наради відкрив і ними проводив д-р Лука Мишуга, голова ЗУАДКомітету. На всіх 26 членів Дирекції ЗУАДКомітету, разом з її Екзекутивою і Контрольною Комісією, взяли участь 21 делеґат. — Д-р Л. Мишуга згадав з вдячністю прізвища першої Управи ЗУАДК-ту, що поклали основи під його дальшу діяльність, а Збори вшанували повстанням пам'ять тих чільних громадян, які в останніх роках відійшли з рядів американсько-української громади, як ось Семен Угорчак і Микола Мурашко і багато таких, які при допомозі ЗУАДКомітету врятувались і прибули до ЗДА, як проф. Борис Іваницький, проф. Іван Раковський, артист Володимир Блавацький, оперовий музика-дириґент Богдан Пюрко, проф. Михайло Олексіїв, о. Іван Горащенко, скульптор Антін Павлось і бачато інших. Звідомлення голови ЗУАДКомітету д-ра Л. Мишуги, як екзекутивного директора д-ра В. Ґалана і Контрольної Комісії, що перевела контролю централі ЗУАДК-ту попереднього дня, 24 вересня ц. р. і предложила обширний письмовий звіт, — підкреслювали величезну роботу, що її в звітному році від 1 липня 1953 року по 30 червня 1954 перевів ЗУАДК, при далеко замалій матеріяльній піддержці українського громадянства. У тому часі Коляда, Писанка й інші пожертви дали ЗУАДК-ві тільки 23,325,51 долярів. З членських внесків вплинуло тільки 5,090 дол. Коли б не матеріяльна поміч американських і міжнародних чинників готівкою (71,852,11 дол.) і харчами (200,000 фунтів харчів вартости 69,000 дол., плюс пачки від КАРЕ вартости 21,783,82 дол.) — то ЗУАДК не міг би перевести і частини тієї своєї допомогової і переселенчої праці, що її виконав. Не виконано всього і не дано тієї допомоги потребуючим, яку треба було дати, але це виключно з тої одної причини, що не було фондів. Европейське Представництво дістало від централі за звітний рік 59,-359,07 дол., а від так званого ЮСЕП (Юнайтед Ескейпі Проґрам) 52,042,93 на точно означені і виконані завдання. Рада мала до диспозиції 16-сторінковий письмовий звіт екзекутивного директора, 10-сторінковий звіт европейського представника адв. М. Родика і 12 сторінок рахункових табель.

У теперішній переселенчій акції — ЗУАДК був перший з-поміж усіх переселенчо-допомогових аґенцій, що видав 10,000 формулярів свого ашурансу. Зареєструвались на переселення в Німеччині, Австрії, Франції, Бельгії і в інших країнах 1055 родин разом на 2,535 осіб. З них мають ашуранси 984 особи. До ЗУАДК-ту звернулись організації білорусів, словаків, козаків і калмуків і ЗУАДК веде також переселення втікачів названих народностей. М.і. потрібно ашурансів для 276 словаків. Разом ЗУАДК потребує ще 604 ашурансів. Кошти переїзду кораблем і на терені ЗДА виносять на одного еміґранта коло $220, з чого ЗУАДК зможе дістати від Міждержавного Комітету для Еміґрації з Европи позичково по $170 на особу, отже своїх фондів мусить мати до $50 на особу. Якщо схочемо переселити 3,000 нових іміґрантів, то потрібно для цього завдання $150,000. Відрадним явищем є, що давні довжники, новоприбулі іміґранти, в масі відгукнулись прихильно на розіслані їм в останньому році рахунки. На висланих 1604 рахунків 1,215 осіб заплатили $17,385.95. Зате 389 осіб, всупереч усім упімненням, навіть не відізвались і завинили все ще ЗУАДК-ві квоту $14,-885.73, а взагалі всі довжники ЗУАДК винні йому ще велику квоту коло $70,000. Дирекційна Рада поручила Екзекутиві вжити всіх заходів супроти тих несовісних осіб, які завдячують ЗУАДК-ві свій приїзд сюди, мають з чого звернути видатковані на них кошти, а не хочуть зробити це. У дискусії, в якій забирали слово майже всі присутні члени дирекції, заторкувано справи: переселенчої акції, нових ашурансів, харчів і одягів для залишених, їхньої праці в Німеччині, справлення персональних даних в документації деяких новоприбулих, конкретних і майже в 100% несправедливих закидів під адресою ЗУАДК, централі чи европейського представництва, основування місцевих Відділів ЗУАДК, ювілейного свята, книжки про історію ЗУАДК-ту рукопис якої вже майже готовий і багато інших подробиць. Пані О. Лотоцька зокрема оповіла зібраним свої враження з недавньої подорожі по -скитальських таборах в Німеччині. На нараді Дирекційної Ради виступив теж заступник державного адміністратора Акту Допомоги Втікачам (нового переселенчого закону про приїзд 214,000 нових іміґрантів) — п. Мікочі. Він зазначив м.і., що сам він дістався на те становище, що його займає, саме тому, що він — італійського роду, бо це помагає йому виконати його завдання і тому відкреслив конструктивне значення такої однородно - національної українсько-американської організації, як є нею ЗУАДК. Прийнято відповідні постанови. Наради закінчено відспіванням укр. гимну.

КАПЕЛЯ БАНДУРИСТІВ НА СТЕЙТОВІЙ ВИСТАВІ В ДІТРОЙТ

Дітройт, Міш. — Щорічний стейтовий ярмарок, чи пак вистава в Дітройті має свою славу і атракційну силу. В днях, коли вона відбувається (між 2—13 вересня), десятки тисяч людей заповнюють день-у-день величезну площу у збігу Вудворду і Стейт-Ферстріту, дехто для бизнесу, а маса для розваги, в яку, між іншим, входять теж більш чи менше вдатні мистецькі виступи, до яких адміністрація вистави запрошує різні організації. А в тім — дістатись на естраду на виставовій площі навіть мистцям не легко. Тому пропаґандивний виступ на тій виставі нашої Капелі Бандуристів треба вважати великим досягненням.

В капелі завжди було бажання спопуляризувати своє ім'я і українську пісню серед масової авдиторії. Виступ на стейтовій виставі 12 вересня ц. р. о год. 8.30 вечора, був першим кроком у реалізації цього бажання. Капеля виступила в складі 27 осіб у національних строях перед 3-ма тисячами слухачів і багатьома тисячами, які слухали її співу, передаваного трьома мікрофонами, розставленими на площі. Репертуар був розмірно недовгий: „Грай, кобзарю", „Закувала", „Ой; дівчино, шумить гай" і весела танкова в'язанка. Та цих 4-х пісень було досить, щоб викликати спонтанне захоплення американських слухачів. Окрикам „ще, ще!" — не було кінця. Публіка лавою посунула до естради і довго домагалась повторення пісень.

Про успіх виступу свідчить уже те, що адміністратор вистави з місця запросив капелю на черговий рік з великою програмою, зазначуючи, що ні одну мистецьку групу не сприймала публіка з таким захопленням, як українських співаків - бандуристів. — (В. Нест-вич).

ВИВОЗЯТЬ ДО КАЗАХСТАНУ

Масове переселювання української молоді за Урал і до Казахстану продовжується. Вже десятки тисяч дівчат і хлопців вирвано з рідного ґрунту і перевезено в голі степи, де вони у найпримітивніших умовинах мусять розорювати цілинні землі та перелоги, щоб створювати ненажерливій червоній Москві збіжеві фонди для її майбутньої війни за опанування світу. Комуністичні наганяйли відправляють „добровільно" — примусових переселенців на поневіряння, влаштовуючи їм урочисті проводи. Гримлять оркестри, вигукують пропаґандивні гасла партійні промовці. На світлині бачимо один з таких ешелонів з українською молоддю. На ній не видно батьків, братів та сестер, що вийшли на стацію випроваджати свого нещасливого сина та брата. Сльози старих матерів тут не потрібні. Батьківське благословення — не до речі. Натомість бачимо численних уніформованих військовиків, прапори й піднесені догори руки комсомольських організаторів, що мають створювати враження „ентузіястичних" проводів. А проте, такі пропаґандивні, „показові ешелони" вирушають тільки з великих міст, де їх можуть бачити чужинецькі кореспонденти та інші небажані особи. Українську молодь везуть на дикі поля переважно з глухих полустанків у товарових вагонах, в яких ще не так давно, під час колективізації, вивозили розкуркулених селян до концентраційних таборів.

ВЕЛИКИЙ УСПІХ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ СТЕЙТОВОЇ ФІЛІЇ УККА В ПІВН. ДАКОТІ

ГУБЕРНАТОР СТЕЙТУ І КОНҐРЕСМЕНИ ВІТАЮТЬ ЗБОРИ. — ПРОФ. СМАЛЬ-СТОЦЬКИЙ І Д-Р АНТІН ЖУКОВСЬКИЙ ПРОМОВЛЯЮТЬ ЧЕРЕЗ ТЕЛЕВІЗІЮ І КІЛЬКА РАДІОСТАНЦІЙ. — Д-Р АНТІН ЖУКОВСЬКИЙ ПЕРЕВИБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ФІЛІЇ УККА.

Белфілд, Н. Д. — Від довшого часу йшли приготування до з'їзду делеґатів від поодиноких громад, парафій і організацій, що відбути загальні збири стейтової філії УККА на Північну Дакоту. Вже за тиждень перед зборами появилися більші або менші нотатки в Американській пресі про УККА, його цілі і завдання, як також про українські справи взагалі. За два дні перед зборами, 17 вересня 1954, прилетів літаком до Півн. Дакоти голова НТШ і член Політичної Ради УККА проф. Роман Смаль-Стоцький з Мілвокі, Висконсін. Того самого дня ввечері він дав інтервю в телевізії і радіо з найбільшої стації в Бісмарк. В суботу, дня 18 вересня була знову ціла українська програма, в якій виступили д-р Антін Жуковський, голова стейтової філії, з короткою промовою про УККА і проф. Роман Смаль-Стоцький з 20-хвилинним рефератом про Україну в боротьбі з російським імперіялізмом та комунізмом. На закінчення відіграно дві українські пісні. Промови й інтерв'ю були в англійській мові. Ці радіоавдиції були повторювані через радіостанції Майнот і Дікінзон, отже їх чули в цілім стейті. В неділю, 19 вересня, після Служби Божої в укр. катол. церкві, учасників з'їзду привітала міська оркестра, відтак учасники з'їзду з оркестрою та з американським і українським прапорами перейшли зорганізованим походом вулицями Белфілду. В поході взяв участь також конґресмен п. Л. Бурдік, який спеціяльно приїхав з Вашинґтону, щоб бути на зборах УККА. Опісля він особисто привітав збори і виголосив довшу промову, в якій вказав, що українці найкраще розуміють суть комунізму і всі повинні вчитися в них як з ним боротися. Особисто привітав збори філії УККА також мейор Белфілду, Франк Кордоновий, американець українського-походження. Письмові привіти прислали губернатор стейту Півн. Дакоти Дост. Норман Брунсдаіл і конґресмен Отто Круґер з Вашинґтону. На зборах проф. Смаль-Стоцький знову виголосив в англійській мові довшу доповідь, якою так всіх захопив, що конґресмен Бурдік попросив слова і сказав, що 20 років не чув такої промови. Довшу доповідь про діяльність стейтової філії виголосив д-р Антін Жуковський, голова філії УККА. Присутніх на зборах було коло 180 делеґатів, що з них деякі їхали 300 і більше миль. Збори привітали український нарід і його славну УПА; вислано також привітання Українській Національній Раді і У. К. К. А., як репрезентантові українців в Америці. Відзначено, що в цім році відзначаємо 40-ліття створення УСС, 35-ліття проголошення Соборности України, 15-ліття проголошення Самостійности Карпатської України і 10-ліття бою з комуністичною Москвою під Бродами. На зборах вибрано нову Екзекутиву Стейтової філії УККА на Півн. Дакоту, з д-ром Антоном Жуковським, як головою.

Український Театр в Америці розпочав свою діяльність великим успіхом в Ню Йорку

Ню Йорк. — Новозорганізована театральна дружина під назвою Український Театр в Америці під керівництвом Йосипа Гірняка розпочала свою діяльність в сезоні 1954/55 прем'єрою комедії Мол'єра „Тартюф" у перекладі В. Самійленка. Велика заля Фешен Іституту в Ню Йорку, яка вміщає 1,400 осіб, була вщерть повна. Публіка ентузіястично привітала виконавців, обдаровуючи керівну мистецьку пару — Йосипа Гірняка і його дружину О. Добровольську — численними квітами. Як виконавці виступали, крім названої пари мистців, ще такі актори: І. Куліш, Л. Крушельницька, Я. Шуган, Л. Сай, І. Шуган, В. Змій, М. Чолган, В. Калин, М. Понеділок, Р. Леґедза. Сцену оформив М. Радиш, костюми були з майстерні Ф. Бражника.

1,000 ОСІБ ЗГИНУЛИ В КОРАБЕЛЬНІЙ КАТАСТРОФІ В ЯПОНІЇ

Токіо. — Коло 1,000 осіб впали жертвою тайфуну, який зіляв і змив в бурхливе море з залізничого порому поїзд, переповнений подорожніми. Сталось це останньої неділі, коли у протоці між апонськими островами Гоншу й Гокайдо шалів тайфун, а вітер віяв із швидкістю 100 миль на годину. Тайфун несподівано захопив у протоці залізничий пором „Доя Мару" містоти 4,337 тони. Пором боровся 4 години із бурею, але тоді, коли почав висилати алярмові радіо-вісті, закликаючи інші кораблі на поміч, було вже запізно. Пором був відкритий якраз по стороні покладених на ньому залічничих рейок. Вітер і морські хвилі почали змивати і зсувати поїзд у море. Поїзд був переповнений пасажирами, а хвилі були такі високі, що було неможливо спустити рятункові човни. Коло 1,000 осіб втопилися, коло 100 осіб змогли врятуватися, чудом допливши до берега. Досі коло 300 трупів море викинуло на беріг. На поромі було також 56 американських вояків, які — мабуть всі згинули. Корабель пробував рятуватись, закидаючи якір, — але мабуть зірвався головний якірний ланцюг. Уважають, що це була найбільша корабельна катастрофа від часу затоплення „Тітаніку". Докладної скількости жертв тайфуну не можна ще підрахувати, бо крім катастрофи порому „Доя Мару" є ще понищені оселі і містечка на острові Гоккайдо. На 80% знищене містечко Іванай, що мало 25 тисяч мешканців і невідомо ще, скільки осіб згинуло там підчас тієї стихійної катастрофи. Хуртовина затопила і пошкодила також інші човни й пороми.

Доллес розпочав наради в Лондоні з Іденом і Франсом

Лондон. —Державний секретар ЗДА, Дж. Фостер Доллес, прилетівши до Лондону в суботу 25. ц. м. вночі, перевів в неділю тригодинну конференцію з англійським міністром закордонних справ Антоні Іденом. Побачивши французького амбасадора у Лондоні, Массілі, який ждав на французького прем'єра і міністра закордонних справ, Мендес-Франса, Доллес просив його, щоб він улаштував йому побачення з Мендес-Франсом на понеділок. Всі ці розмови є підготовою до міжнародної конференції 9-ти держав, що розпочинається у вівторок 28 ц. м. над вирішенням кризи, що настала з провалом Европейської Оборонної Спільноти. На першому засіданні тієї конференції Іден має поставити внесок на признання Західній Німеччині повної суверенности і субкомітет зложений із представників трьох західних великодержав має виготовити відповідну декларацію, якої текст, зрештою, є зладжений. Перед своїм відлетом до Лондону, американський державний секретар заявив, що „американці не можуть дозволити собі на забаву з своєю безпекою." Доллес сказав це недвозначно під адресою Франції і її теперішнього прем'єра.

Італійський прем'єр дістав заяву довіря

Рим. — Італійський прем'єр Маріо Шельба поставив у сенаті підчас дебати над внеском комуністів, щоб сенат покликав до життя слідчу комісію у справі зв'язку урядових осіб з аферою таємничої смерти Вільми Монтезі, — вотум довір'я для уряду. Сенат признав довір'я більшістю 114 голосів проти 97, при чому на опозицію склались комуністи, ліві соціялісти, нео-фашисти і частина монархістів. Вся „середина" і частина монархістів голосували за урядом. Внесок комуністів відкинено тою самою більшістю. Шельба виграв у завзятій кампанії, яку повели проти нього скрайні ліві і праві партії з демаґогічним використанням факту замішання в згадану аферу сина колишнього міністра Пічіоні, — головно завдяки енерчійній власній обороні й атакам проти комуністів.

Німецькі комуністи заарештували 400 осіб, як „шпигунів"

Берлін. — У Східній Німеччині йшли й не припиняються масові арештування здогадних „американських шпигунів". Арештовано досі коло 400 осіб, а ще 100 осіб „добровільно здалися". Ці факти виявив офіційно совєтський високий комісар Ґеорґій Пушкін у своєму листі до американського високого комісара д-ра Джеймса Конанта, обвинувачуючи водночас американську владу, що вона піддержує морально й матеріяльно західньо-німецькі станиці, які займаються організуванням на терені Східньої Німеччини шпигунської сітки та вербуванням саботажистів. Совєтський високий комісар назвав у своєму листі поіменно ті західньо-німецькі організації, які — за його твердженням — ведуть шпигунську й диверсійну роботу в Східній Німеччині. Одною з таких організацій сказано в листі, є організація, що стоїть під керівництвом генерала Райнгарда Гелена, колишнього шефа східнього розвідчого відділу в головному німецькому штабі. Совєтський високий комісар твердить, що організація Гелена дістала коло 20 мільйонів марок ($475,000), а інша подібна організація, що діє у Західньому Берліні під невинною назвою „Товариства вільних юристів", буцімто дістає місячно по 65,000 німецьких марок. Пушкін протестує проти діяльности цих організацій. У своєму листі він нічого не каже, чи і в якій мірі переведені тепер в Східній Німеччині масові арештування стоять у зв'язку зі зрадою колишнього керівника західньо-німецької служби безпеки, д-ра Йона.

В СВІТІ

● **З-поміж гостей** із Юґославії, які прибули до Відня на Осінній Ярмарок, зникло коло 20 осіб. Здогадуються, що ці юґослави будуть просити австрійську владу признати їм політичний азиль.

● **Об'єднані Нації** хочуть заощадити 2,000,000 долярів на реорганізаці персонального складу. Генеральний секретар Гамершилд заявив, що ця реорганізація не має на меті скасування існуючих цілей, а лише скомасування різних становищ і кращого зорганізування праці.

● **Друга американська** піхотна дивізія, яка брала участь у боях на Корейському фронті, від'їхала на свою базу в стейті Вашинґтоні. Вояки, які ще не вислужили часу, що його мали перевести поза ЗДА, залишились в Кореї, переведені до інших військових частин.

● **Д-р Стендіш Мартерман,** 43-літній англійський учений, який десять років працював в англійській військовій досвідній майстерні над новими типами керованих стрілен. Щойно тепер виявилось, що він був членом комуністичної партії. У квестіонарі він сам признався, що з компартії виступив щойно 1944 року, коли „розчарувався" в ній. Його перевели на працю в невійськовій ділянці.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ПЕРЕМОЖЕЦЬ І ПЕРЕМОЖЕНИЙ

Забрало багато часу, поки прийнялися в Америці демократичні засади, так гарно висловлені в Декляраціі Незалежности. чи Конституції З'єдинених Держав. Не все в ідеальному порядку ще й сьогодні і ледве чи будь-коли буде. Те саме можна сказати й про методи, яких вживають політичні партії та їх представники, що намагаються дістатися до влади, чи при ній вдержатись. Боротьба кандидатів у самих партіях, як і міжпартійна боротьба, головно під час президентських виборів, переходила не раз границі пристійности. Проте „американський спосіб життя" почав і тут перемагати, і ми раз-у-раз є свідками, як по передвиборчому гураґані настає тишина, так, начебто взагалі не було ніякої бурі. Це явище не постало само собою. Для його появи треба було спершу перемоги здорового розсудку і громадської дисципліни та кращого розуміння служби вищим інтересам нації. Малим прикладом того роду явища може бути боротьба між демократами нюйоркського стейту за найменування кандидата на губернатора, яка звернула на себе увагу не тільки Ню Йорку, але, буквально, цілої країни. Треба пам'ятати, що стати губернатором нюйоркського стейту, значить вибитися на таке становище, з якого одверта дорога до Білого Дому. Саме тому кожна з головних партій, як Демократична, так і Республіканська, виставляє звичайно в цьому стейті дуже сильних і загальновідомих та популярних кандидатів. Так є і цим разом.

Демократична партія мала в нюйоркському стейті двох дуже сильних кандидатів на губернаторську номінацію. Одним з них був Френклин Д. Рузвелт мол. Його батько теж починав свою властиву кар'єру щойно тоді, як став губернатором нюйоркського стейту. Для багатьох демократів, що ще далі зачаровані самим ім'ям Рузвелта, ця кандидатура була не тільки запевненням вибору, але одночасно й першим кроком вступу молодого Рузвелта до Білого Дому, як це було з його батьком. Так теж дивився сам Ф. Д. Рузвелт мол. на свою кандидатуру і тому стільки разів підкреслював, що не прийме ніякої іншої кандидатури, як тільки кандидатуру на губернатора. Ф. Д. Рузвелт мол. вдався точнісінько у свого батька. Той самий вигляд, та сама мова, ті самі рухи і та сама амбіція та завзятість. А до того ще й легенда, що він теж, як і його батько, — „за сіру людину". Але другим кандидатом на демократичну номінацію став загальношанований Аверел Гарриман, а він, хоч і великий приятель старого й молодого Рузвелта, не хотів зректися кандидатури. Гарриман, мільйонер-банкір, підтримував весь час рузвелтівську „соціялістичну" програму, відому як „Ню Діл". Він належить до невеликого числа справжніх лібералів, а дав себе втягнути в суспільну службу тільки з ідеалізму. Можна було надіятись, що ці два кандидати дійдуть до якогось порозуміння. Одначе так не сталося і тому почалася між прихильниками кандидатів завзята боротьба, в якій — на загальне здивування — дійшло навіть до бійки. При Рузвелті була весь час його мати, дружина бувшого президента та відома суспільна діячка і газетна колумністка. Не зважаючи на маніфестації „народних мас", що демонстрували за Рузвелтом, його кандидатура таки провалилась. Переможцем вийшов Аверел Гарриман. Серед завзятих прихильників Рузвелта, що були певні його перемоги, наступило велике розчарування і пригноблення. В такий час виступив на сцену Рузвелт і, хоч ще текли йому сльози з потрясення, що він програв, піднесеним голосом заявився від імені своїх прихильників за одноголосний вибір Гарримана, закликаючи всіх солідарно піти при виборах за Демократичною партією та її кандидатом. Це був не політиканський, але таки справді драматичний момент, як підкреслили обсерватори і як про це писали демократичні та республіканські газети. Чи це запевнить демократам перемогу у виборах, це інша справа. Республіканці виставили в особі сенатора Айвса теж дуже сильного кандидата. Нам іде тут тільки про поведінку в партійній боротьбі таких людей, які вміють підпорядкувати особисту амбіцію вищим інтересам. Замітне й те, що переможений дістав нагоду, як евентуальний стейтовий генеральний прокуратор, виявити свої здібності як майбутній кандидат не тільки на губернатора, але й на президента.

ЗРІСТ ЦЕРКОВНОГО ЖИТТЯ

Велике поширення церковного життя серед українців в Америці після закінчення іміграції з рр. 1948-1952 позначається, зокрема, зростом зпливу Української Церкви в Новому Світі. Крайовий католицький тижневик „Америка", що виходить у Ню Йорку, в своєму виданні з останнього тижня містить вступну згадку про Крайовий Евхаристійний Марійський Конґрес Східніх Обрядів, який, як відомо, відбудеться у Филаделфії, від п'ятниці 22 до неділі 24 жовтня 1954 р., під протекторатом українсько-католицького екзархату. У програмі, проголошеній Комітетом Крайового Евхаристійного Марійського Комітету, вичислені, як учасники цієї маніфестації, католики таких обрядів: Латинського, Вірменського, Халдейського, Маріонітського, Візантійського (Українського, Мелхітського, Російського, Русинського, Словацького, Угорського, Румунського). Богослужения у згаданих обрядах відбуватимуться, згідно з програмою, в різних церквах у Филаделфії, а вершком церемоній буде понтифікальна Служба Божа в Конвенційній Залі при 34 і Спрус вулицях в західній частині міста.

Покажчиком значення Марійського року в Америці може бути участь 150,000 вірних в богослуженнях, що відбулися в арені Майдану Вояка в Шікаґо попереднього тижня, де, як сповістили часописи, не було місця для всіх приявних.

Церковні маніфестації — це вияв зростаючої релігійности серед населення З'єдинених Держав, яку стверджує виданий 15 вересня старанням Крайової Ради Церков Христа Альманах п. н. „1955 Yearbook of American Churches". У цьому Альманаху знаходимо статистику вірних з кінця 1953 р., яка стверджує незвичайний зріст членства церковних деномінацій упродовж 15 років, тобто від часу видання попереднього Альманаху. Зріст членства проявляється в приступленні нових 30,000,000 американців у члени церков, так що кількість вірних нараховують тепер в ЗДА на 94,842,845 осіб. Якщо ж порівняти теперішній стан із станом з 1926 року, то кількість церковників від того часу збільшилася втроє.

Тут треба ствердити, що до першої світової війни і негайно після неї велика кількість інтелектуалів в Америці пописувалася своїми протирелігійними виступами, і це дало підставу до розмірно легкого поширення комуністично-большевицького безбожництва, яке наробило стільки шкоди не так церквам, як всьому громадському й патріотичному життю. Щойно коли провідні кола публічного життя в Америці побачили суспільну небезпеку від безбожництва, почали звертати пильну увагу на приналежність людини до церкви, як на критерій її громадянської вартости.

Редактор згаданого „Альманаху Американських Церков", д-р Бенсон І Ландіс заявляє, що „енерґійний і постійний зворот американців до церковної громади можна пізнати в кожнім напрямку релігійного життя". Він твердить, що нація прийшла до зрозуміння, що духове життя не може бути повне без життя релігійного.

Церковне життя позначається, як каже редактор, в побудові нових церковних будинків: в 1953 р. американці мали 294,359 церков, — на 50,000 більше, ніж в 1940 р., а в роках 1926-1940 побудовано тільки 12,000 церков. В останньому періоді витрачено на цю справу пів більйона долярів.

З поодиноких деномінацій, відсотково більше видали на побудову церков протестанти й православні (8.9 відсотка), тоді як в минулих періодах їхня жертвенність була значно менша від жертвенности католиків. В загальному треба сказати, що відсотковий зріст церковного членства був більший, ніж приріст населення в роках 1852-53.

В 1953 р. протестантські церкви зискали 1,607,362 тобто 3 відсотки нових членів, число яких дійшло до 55,837,325 осіб і які дають 58.9 відсотка усього церковного населення ЗДА. Католики зискали в 1953 році 1,223,824 вірних, що становить 4 відсотки їхнього приросту. У загальному, одначе, число католиків у ЗДА дає цифру 31,476,261, тобто 19.8 відсотка всього населення. Стосунковий зріст католицьких і протестантських вірних упродовж 50 років майже не змінюється.

Коли йде про одноцільність поодиноких віровизнань, то найбільшу групу становлять католики зі згаданим числом 31,500,000, а найбільшу протестантську групу — методисти з 9,151,524 вірних. Жидів нараховує статистика з кінцем 1953 р. 5,000,000, а православних греків — на мільйон. Деномінацій нижчих від одного мільйона газети не опублікували.

Ярослав Курдидик

„ВИЛІМ" В АЗІЙСЬКІЙ ПРОТИКОМУНІСТИЧНІЙ ОБОРОНІ

Заява президента Айзенгавера, що, мовляв, коли червоний Китай хоче розпочати війну за Формозу, то може, але хіба через американську Сьому фльоту, — була короткою, ляконічною, але й якою ж вимовною своїм змістом! Вона типова силою свого вислову і характеристична для президента, як великого полководця. Слідом за заявою пішли й діла: точна інспекція всіх островів, розсіяних між Формозою і материком.

Понад усякий сумнів, напруження, яке настало в зв'язку з Формозою, мало свій вплив на приспішення й успішне закінчення Манільської конференції. Все це можна висловити ще й такою думкою: на цьому пляцдармі комуністи не зроблять ані кроку вперед без бою, який готовий поширитися не лише на острови, що сусідують з Формозою, але й на материк. Годі припустити, щоб цим разом Америка обмежилася якоюсь „мертвою лінією", як це мало місце колись із сумної пам'яті рікою Ялу, що імпровізувала непорушний та освячений Рубікон. Оцю надмірну мілітарну джентлменську витриманість дуже вміло використали большевики, і сьогодні є вже ствердженим фактом, що цей Рубікон був основною причиною корейської прогри.

Позалаштункові старання пов'язати Японію, національний Китай і Південну Корею окремим оборонним альянсом і створити таким чином першу ланку в передпіллі протикомуністичної оборони натрапили покищо на досить прикрий і несподіваний спротив збоку Японії та Південної Кореї. Проти такої концепції японська преса зареаґувала дуже гостро, висуваючи проти неї досить розважні застереження.

Своє дальше існування Японія, при її великому прирості населення і високорозвиненій промисловості, до певної міри узалежнює від економічної пов'язаности з червоним Китаєм, що його вона вважає за природного відборця та доставця сировини для її індустрії і харчів для її населення.

Вже довший час Японія веде з червоним Китаєм переговори, щоб нав'язати з ним дипломатичні й торговельні взаємини. Молотов зі свого боку заявив недавно японським журналістам, що СССР хоче також нав'язати з Японією „добросусідські й щирі" відносини. Це очевидно стримує Японію від затіснювання політичних зв'язків з режимом Чіянґ Кай-шека. Пропозиція, щоб Японія пристала до пакту, виразно зверненого проти червоного Китаю, покищо завелика вимога. Це виявилося, зокрема, у гострій опозиції в зв'язку із заплянованою поїздкою японського прем'єра до ЗДА та інших західніх держав. Подорож англійських політиків до Пейпінґу через Москву відбилася в японській пресі дуже сильним відгомоном і тільки поглибила нехіть Японії надто зв'язуватися із Заходом. Проти згаданого „вужчого азійського протикомуністичного бльоку трьох держав" висуває і Південна Корея дуже поважні застереження, твердячи, що їй важко буде затіснити дружбу з своїм колишнім жорстоким колонізатором, Японією. Південна Корея побоюється, щоб моральна сила, яку вона зуміла змобілізувати проти комунізму, не повернулася знову проти Японії, коли вона почне відновляти й розбудовувати свою збройну силу. Як виходить, під сучасну пору ні в Японії, ані в Південній Кореї немає надто великого ентузіязму для побажань ЗДА створити такий преважливий форпост у протикомуністичному азійському передпіллі.

Не можна заперечувати, що Японія в азійському обширі майбутньої протикомуністичної мобілізації відіграє своєю „каратною" вартістю ролю наріжного каменя так само, як Німеччина в оборонній констеляції Европи.

Японія, так само, як і більшість азійських країн, зацікавлена більше в тому, які господарські користі можна було б мати з теперішньої ситуації, ніж у тому, щоб втягатися у будь-які мілітарні союзи, які не принесуть їй ніякої користи, хіба лише риск участи в можливій третій світовій війні та втрату симпатій до неї її найближчих сусідів, з якими вона життєво пов'язана. Очевидно, що того роду нерішеність Японії намагаються відповідно використати Москва і Пейпінґ.

Підсумовуючи згадане вище, важко сьогодні сказати, чи конференція майбутнього „азійського тріюмвірату" відбудеться, чи ні — а якщо й відбудеться, то чи буде вона такою у своєму висліді, як цього бажає Захід.

Покищо справа виглядає так, що Японія намагається своїми застереженнями немовби виломитися з заплянованого пакту, а без Японії, якого б роду не були азійські протикомуністичні пакти, всі вони залишаться тільки півзасобами проти тієї небезпеки, якою є московсько-китайський бльок.

„СЬОГОДНІ ПРОПАВ БАТЬКО БЕЗСЛІДНО"

Німецька преса подає звідомлення одного німця, який просидів п'ять місяців у в'язниці НКВД за те, що читав західньо-німецький часопис. Тому, що цей факт характеризує аж надто яскраво комуністичний терор та насильство, які й сьогодні ні в чому не змінилися, подаємо його в цілості за німецькою пресою:

„Я їздив кожного дня з західнього Берліну підземною залізницею до мого місця праці в Потсдамі (совєтська зона). Одного дня знайшов я в переділі вагона західньо-німецький часопис. Я сховав його в кишеню і, пересівши в Потсдамі в інший поїзд, витягнув цей часопис і почав його читати. Нараз серед дороги поїзд спинився. Двоє совєтських старшин ввійшли у вагон, в якому я сидів. Вони приступили до мене і заявили, щоб я висідав і йшов з ними. По короткому часі дійшли ми до великого будинку, де міститься НКВД. Коли я вступав до цього дому, мені й на думку не спало, що це — початок мого тюремного життя, яке триватиме повних п'ять місяців.

В кімнаті з гарними меблями мене прийнято ввічливо. Мене розпитували про мою родину, про умовини праці та про моє відношення до війська. Опісля наказано мені написати власний життєпис. Я навіть не мав нагоди спитатися, за що мене сюди запроваджено.

Перше переслухання тривало 16 годин. В цьому часі дістав я з старшинської кухні два рази знамените їдження, папіроси і чай. Після 8-ох годин змінено старшину, який мене переслухував. Він написав короткий звіт для начальника НКВД і відійшов. Другого дня переслухання продовжувалось. Старшина, який мене переслухував, ставив точнісінько ті самі питання, що і його попередник, при чому я запримітив, що енкаведисти старалися за всяку ціну зловити мене на неоднозгідності в відповідях. Під час переслухання ввійшов в кімнату вістовий і передав старшині, який мене п е р е с л у х у в а в, письмовий наказ. Прочитавши його, старшина заверещав, звертаючись до мене: „Ви — провокатор і американський шпигун, ми про все довідалися. Тепер дістанете іншу кім... а опісля будемо г... далі".

Ця „інша кімната" ... ділі невеличка келія ... дівської тюрми при Ли...вій вулиці. Невеличка жарівка горіла в ній день і ніч. У віконце, прорізане в тюремних дверях, раз-у-раз заглядав вартовий.

При наступних переслуханнях побачив я правдиве обличчя енкаведистів. Мене били п'ястуками, залізним гачком від печі, гумовою кишкою та ніжкою від стільця. А під час цих жахливих побоїв верещали: „Ти — провокатор і американський шпигун". Увечері тягнули мене скривавленого та напівживого до тюремної келії.

За якийсь час переведено мене до келії, де було п'ятеро інших в'язнів. Келія не мала ніякого вікна, а ми всі лежали на бетоновій долівці, без сінників та накривал. В'язні змінювалися. А як котрийсь помирав з побоїв, то ми це затаювали так довго як могли, щоб діставати для небіжчика пайку і ділити її між собою. Два в'язні збожеволіли. Їх забрали до окремої келії в підземеллі, звідки доходили до нас жахливі крики. За дві години крики стихли. З жінками обходилися так само, як з мужчинами.

Одного дня вартовий вивів мене з келії і запровадив до бюра начальника НКВД. Старшина, який мучив мене безконечними переслуханнями, дуже ввічливо мене привітав, попросив сідати і почав розпитувати, як я себе почуваю. Потім заявив мені, що через кілька днів я повернуся додому, і наостанку запитав:

— Може вас хтось бив?

— Ні — сказав я.

— А що ви скажете на запит, де ви були?

— Правду.

— Ні, цього ви не скажете. Ви скажете, що поїхали без документів до Штеттіну, щоб шмуґлювати, і там вас поляки заарештували! Які маєте ще бажання?

Я відповів, що хочу дістати назад усі свої речі. Шеф НКВД кивнув головою і додав:

— Якщо чого буде бракувати, ми заплатимо.

Мене відпроваджено до окремої келії, яка виглядала як готелева кімната. Незабаром прийшов якийсь вояк, який приніс мені вибагливе їдження, водку та папіроси. Мій одяг і взуття були дбайливо вичищені. Прийшов також фризієр, який кланявся мені в пояс. Я мусів підписати цілий ряд посвідок, що я почуваю себе здоровим, що дістав усі свої речі і що я за десять днів маю знову з'явитися до праці.

У дні мого звільнення прийшли до мене всі ті старшини НКВД, які мене переслухували та били. Вони сміялися, поклепували мене по плечах, і бажали багато щастя. Один з них витягнув пляшку водки, яку ми всі по черзі розпили. Мені встромили в кишеню 650 марок, я підписав ще одне посвідчення, що не маю ніяких застережень щодо мого арештування, і вийшов з тюрми в напрямі залізничого двірця Потсдам без вартового, але під бистрим оком цивільного енкаведиста. Відітхнув я аж тоді, коли опинився в західньому Берліні. Вдома побачив календар, на якому мій син написав перед п'ятьма місяцями: „Сьогодні пропав батько безслідно".

Нестор

Роман Степанович

ЩЕ В СПРАВІ УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОСТИ

Вже не раз писалося на сторінках нашої преси про труднощі, на які натрапляють нові іміґранти при вироблюванні громадянських паперів. Преса приписує більшу частину вини іміґраційним урядам. Це зовсім не так в Ню Йорку.

Урядник Іміґраційного Бюра є тільки виконавцем вашої волі. Якщо він це чесно не сповняє, тоді з цього можна витягнути відповідні консеквенції. Якщо ви виповняєте друки й в рубриці „ваша попередня державна приналежність" заподаєте: рошієн, поліш, руменієн, і т. д., це ваша велика помилка й ви впроваджуєте в блуд іміґраційного урядника, бо американці утотожнюють державну приналежність з національною приналежністю. Через нашу неувагу — ми збільшуємо своїм коштом число наших колишніх окупантів на терені ЗДА.

Які формальності переходить кожний кандидат на громадянина ЗДА? В Іміґраційному Уряді ви переходите три перевірки даних, заподаних вами в аплікаціях. Якщо ви бачите, що вашу національність перекручено, тоді ви звертаєте увагу урядникові. Якщо він вам цього не справляє, тоді ви перед присягою в судді заявляєте, що ваша національність не є та, яку „заподає" урядник, тільки українська. Суддя з місця це справляє. Якщо пропустите третю нагоду — тоді, щойно після отримання громадянства, ви апелюєте до Найвищого Судді в Іміґраційному Уряді, який справить вам помилку. Такий випадок мала п. Марія Серна. Вона народжена в Західній Україні. Урядникам пояснювала, що вона української національности, та вони приписали їй „рошієн". Після отримання громадянства, вона вдалася з громадянським „сертифікатом"-документом до Найвищого Судді, який негайно справив помилку з „рошієн" на „юкреінієн".

Що було зі мною? В своїх аплікаціях я заподав, що народився в Зах. Україні. Бюрові власті пояснили „собі", що це — Польща і приписали мені „польську" національність. Я запитував судді, що це має означати, що мені приписали „поліш"? Суддя запитав мене, чому я не хочу бути „поліш"? Я поставив йому питання: „А чому ви не хочете бути „рошієн" — француз — німцем і навпаки?" Він мені відповів: „Я одушевлений вашою відповіддю. Кожний повинен бути гордий з того, що належить до свого народу", оповідаючи при цьому багато цікавих речей про наших поселенців в ЗДА та зараховуючи українців до найкращих громадян ЗДА.

Вина в нас самих! Якщо ми самі не подбаємо про так важливу для нас справу, то годі вимагати того від представників УККА — до яких ми найчастіше висуваємо свої претенсії. Наші вороги де тільки можуть стараються зредукувати офіційне число нашої іміґрації в ЗДА. Отож, будьмо на сторожі своїх прав! Нашою байдужістю не збільшуймо число: москалів, поляків, чехів, румунів, мадярів і т. д. Ми є українці!

Кость Даниленко

ФРАЙШТАДТСЬКИЙ ТАБІР

(Додаток до нарису Вол. Дорошенка про СВУ)

(3)

Видавниче Товариство мало свою друкарню. Видавало тижневик „Розвага" — у тисячах примірників, а крім того метелики, відозви, брошури. Наприклад: „Що треба знати кожному українцеві", або повчальні „Дві казки" — про приїзд російської княжни. Та ще великий Календар Розваги на 1915/16 рік і багато інших.

Як газету, так і інші видання читали не лише в таборі, але й розсилали по інших таборах, ширили по різних командировках, підприємствах, фільварках та по всій Австро-Угорщині, де тільки перебували українці. З кожним днем читачів прибувало, передплата збільшувалась, тираж зростав! Талановитий провід „дядька" Василя Сімовича робив своє велике діло поширення знання своїм рідним друкованим словом. Та найбільша його заслуга була в тому, що він умів з того етнографічного, сирого матеріялу виточити та відшліфувати рідне слово, що починало блищати! Він часто звертався до нас словами Володимира Кириловича Винниченка: „Чудний наш народ! Все життя боровся за волю і все життя був рабом. Утворив багату пісню і сам її не співає; мав героїв і не знає їх могил! Так і наш народ, мало або й зовсім не знає ні імен, ні героїв, ні могил, бо, обдурений чужинцями, був малописьменний та мало читав! Бо тільки слово, друковане слово, рідною мовою, може про це все їм розказати. Отже, вага друкованого слова назвичайно велика. Слово — істора! Слово — пісня! Слово — душа народу! Слово — ключ до пізнання бездонних творчих джерел нації! Тільки наука-слово може піднести нас на недосяжну височінь і зрівняє з культурними народами світу, серед яких ми покищо пасемо задніх. Пригадайте нашого великого Кобзаря Шевченка: „Возвеличу отих рабів малих, німих, І на сторожі коло їх поставлю слово". То він каже за друковане слово. Отже, вчітеся, поглиблюйте себе, читайте! А в друкарській справі все цікаве: чи статтю написати, та самому її набрати, чи коректуру правити, чи на варстаті працювати". Отак навчав нас учитель-патріот проф. Всиль Сімович, та день і ніч сидів і виправляв „твори" доморослих письменників. Він привчав нас іти за його заповітами. І ми ці заповіти понесли в народ.

До Драматичного Товариства ім. Котляревського, що поділялося на секції хорову й музичну, входило так багато аматорів сценічного мистецтва, що я всилі пригадати тільки видатніших. Референтом був дириґент Євген Турула — з Галичини. Головою Товариства та незмінним режисером був драматично-оперовий актор із трупи Миколи Садовського. — Іван Птиця, або, як називали його „Птах" — родом з Харківщини. Дійсно, що це був справжній орел! Стрункий! Вродливий! Розумний! Талановитий! Як режисер і актор, він бездоганно вмів виконувати всі ролі та подавати різних типів у найтонших нюансах, але найкраще виходив у ролях резонерів, коханців та статечних гетьманів. Як живий образ стоїть зараз перед моїми очима Іван із „Сусти" — Тобілевича, що промовляє: „Театер — це священний храм! Геть з нього фарс і оперетку!" Або коли він виконує арію із опери „Тарас Бульба" — Андрія: „Ой зелений дубе!.." Вся заля, без віддиху, захоплено слухає цю арію, бо співає талановитий баритон високого діяпазону! Птах на Україну не полетів — помер передчасно на сухоти.

Юрко Драбинястий — з Білої Церкви. Закінчив музично-драматичну школу ім. Миколи Лисенка в Києві. Син торгівця. Весь час грав на сцені М. Садовського в Києві в ролях простаків і коміків. Сама його постать на сцені виглядала комічною.

Юрко Балицький (Микита Вихор). Мистець-маляр і декоратор. Закінчив Академію Мистецтва в Петербурзі. Син великого поміщика з Катеринославщини. Багато малював різних картин з історичного, козацького, минулого, бурхливого життя! Багато допомагав у таборі художникам-початківцям і для цього, на власні кошти, відкрив Художню Студію. Це був маляр небуденного формату! По поворoті на Україну, його большевики вбили на Катеринославщині, як буржуя.

Павло Дубрівний. Окрім всього, що я згадував, був це бездоганний виконавець жіночих роль на таборовій сцені, як от „Наталка Полтавка"; „Одарка" з „Запорожця за Дунаєм"; „Ярина" з „Невольника"; „Бондарівна" з „Богуславки" та інші.

Микола Славінський — актор, комік театру М. Садовського в Києві.

Петро Славтич — аматор з Херсонщини. Прекрасно виглядав у ролях сільських „виборних"-старшин, крамарів, дуків-глитаїв тощо. Та багато ще інших аматорів здібних і талановитих не можу відновити у своїй пам'яті, бо в Драматичному Товаристві їх було до ста осіб, десятки з них виконували жіночі ролі.

Товариство мало чудове театральне приміщення з наростаючим підвищенням для сидячої публіки, яке вміщало до 2000 глядачів. Багато декорацій, ґардероби, реквізит та бутафорії. Особливо дорогі оксамитові, парчові історичні, козацькі, полковницькі, гетьманські кунтуші та жупани. Бо, крім „Наталки Полтавки", „Запорожця за Дунаєм", „Назара Стодолі", „Сватання на Гончарівці", „Про що тирса шелестіла" — був поставлений увесь репертуар української клясичної драми й опери: Марка Кропивницького, Ів. Тобілевича, Бориса Грінченка, Людмили Старицької-Черняхівської; та особливого ефекту в поставі досягли: „Невольник", „Бондарівна", „Суєта", „Сава Чалий", „Богдан Хмельницький", „Дорошенко", „Мазепа", „Ясні зорі".

Але незабутнє враження залишила постава в ювілейні дні 25-26-го лютого 1917 р. етюду „В Тарасову ніч" — Олекси Кобця (Варави). На сцені могила Великого Пророка України! Білий гігантський хрест... З боку заґратована в'язниця... Жінка вся в траурному і в терновому вінку на голові. То Україна, закута в московські кайдани, знеможена опускається на могилу й тужить до Тараса... Вартовий солдат бере й кидає її в темницю, а на брамі чіпляє великий замок. Ніч темна. Раптом блискавка розтинає темряву... Гримлять громи! Солдат падає з переляку...

(Продовження буде).

Г. Іщук

ПОЧИНАЄМО НОВИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК

Скінчилися вакації. Починається життя в усіх школах. Почне працювати і наша школа українознавства у Филаделфії. Може хтось непоінформований не зверне уваги на те, що пишемо „школа", а не „курси". А тут великої ваги справа. В минулім шкільнім році властиве змінено назву з „курсів" чи „курсу" на „школу". Різниця та, що пляпнуться дати повну освіту з українознавства, яку одержували учні в наших українських школах — в початковій школі і в гімназії. Закінчивши нашу школу українознавства, учні мають здати матуральний іспит з українознавства.

Не легко досягти цього. Найгірше те, що досі ми мали змогу збирати кожну групу тільки раз на тиждень. Далеко корисніше було б те саме число годин (у нас було чотири год.) розділити на два рази. Невідомо, чи й тепер можна буде це змінити. Однак можна і треба і при існуючих обставинах добитись наміченого. Для цього, попри працю вчителів, мусить бути і праця батьків. Діти, зайняті американською школою і різними розвагами, можуть цілий тиждень не взятись до українського, або тільки на передодні лекції наскоро приготовити задане. Батьки повинні цікавитись тим, що робиться в школі. Часом перечитати чи обговорити з дітьми те, що в школі читалось чи про що говорилось, купити дитині українську книжку, заохотити дітей до читання українських книжок, ходити з дітьми на відповідні українські вистави чи імпрези і тим заохотити їх пізнавати все про Україну.

Які корисні наслідки з такого ставлення батьків — це ми бачили на досвіді минулих років. Наприклад, дівчинка дуже жвава, трохи розпещена, майже нічого не робить. Приходить мати, розмовляє з учителькою, довідується, що і як робиться в школі, по цім дома читає з донькою, слідкує за виконанням домашніх завдань і наслідки надзвичайно добрі. Дитина так заохотилась працею, що робила завжди більше, ніж було завдано.

Не треба тут навіть великої освіти батьків. Ось, приклад: малограмотна жінка приходить з дочкою до школи. Дівчинка тількищо дістала буквар і тут зараз, перед початком лекції, почала матері вичитувати те, що вона вміла, а мати так радісно, з такою цікавістю слухала і де могла поправляла, що аж дивитись було присмно. І певно дальші досягнення в науці цієї дівчинки були добрі. Треба сказати, що маємо тут діло з дітьми, які вчаться в американських школах. Там може бути багато доброго, але дисципліна слаба. Наші вчителі мають багато клопоту з недисциплінованістю дітей. Тут теж батьки богли б допомогти школі, відповідно наставляючи дітей, вмовлюючи їм пошану до школи, до студіювання свого рідного.

Ми хочемо, щоб молодь, виходячи з нашої школи, не тільки мала знання з українознавства, але й по духу була українською. Справедливо зазначає п. Гончаренко в своїй статті „Ссобливості виховання наших дідей в нових умовинах" (див. „Свобода", кінець липня), що характерними в л а с т ивостями нашого народу є релігійність, висока мораль у родинному житті, шанування людини взагалі, а особливо старших (про інші характерні властивості, згадані в тій тісній статті, тут не говоримо). Щодо першої з зазначених властивостей, то вона тут піддержується до певної міри. Маємо переважно дітей з католицьких шкіл, де викладається релігія; православні ж діти, яких було минулого року в нашій школі коло 23%, мають науку релігії в своїй церкві. Через те й не було потреби робити в школі окремі виклади релігії. Однак можна помітити, що релігійність у молоді буває досить поверховна, зовнішня. Тому вчителі принагідно мусять поглиблювати розуміння ідей християнської моралі. В цьому повинні, звичайно, і батьки допомагати. Також школа мусить посилювати пошану до батьків, а батьки до школи, до вчителів і взагалі до старших. На жаль, цього дуже бракує американській молоді (хочби те, що в трамваї молоді ніколи не відступають сидячого місця втаршим). Ця риса не-пошани старших засвоїлась у великій мірі і нашою молоддю — засвобідна поведінка в присутності учителя, перебивання розмови чи говорення старших і т. і., і з цим треба боротись.

Звичайно, це в великій мірі залежить і від учителя. Коли вчитель зуміє повести науку так, щоб діти зацікавились працею, спонукає їх до самодіяльности, то тим самим вже викличе пошану до себе і до тих поучень, хоч би і відносно поведінки, що їх даватиме.

Треба теж, щоб батьки були в курсі всіх шкільних замірів і піддержували їх. Ось, наприклад, минулого року куплено було епідіяскоп і патефон, крім того, що суботи показували відповідні фільми. При помочі епідіяскопа висвітлювались красвиди різних міст і місцевостей України, фрагменти з життя на Україні, різні образи, зв'язані з нашими національними святами і річницями. Патефон давав взірці наших колядок і інших пісень побутових, історичних, патріотичних. Фільмів з українського життя ми, на жаль, не мали, але ті фільми, що висвітлювались, добиралися так, щоб спричинились до ушляхетнення душі дитини; наприклад, показувано подорож по ЗДА, по Канаді з чудовими красвидами, образами з життя дітей і молоді в різних країнах, також деякі науково-популярні фільми, як наприклад життя на дні моря, життя в краплині води і т. і. Однак, на великий жаль,далеко не всі діти бували на тих показах кіна, епідіяскопа, патефону, бо це відбувалося від восьмої до дев'ятої години ранку і матерям шкода було будити дітей. Коли б, замість цього матері подбали, щоб діти пішли спати трохи раніш, то напевно не пошкодило б їм встати в такий час, щоб поспішити на восьму годину до школи. Хіба що хтось вже дуже далеко від школи живе.

Отже виходить, що батьки могли б багадо помогти, не тільки заохочуючи дітей до того, що дає школа, а ще й добираючи матеріял до показів епідіяскопом. У багатьох напевно є знимки з життя або з природи України, є книжки з відповідними образками. Все це допамагає дітям творити конкретну уяву про Україну, а полюбити якусь абстракцію їм трудно. Добре було б не тільки збирати матеріял для епідіяскопа, а подбати про творення при школі маленького музею, що поміг би викладати. Наші діти не знають не тільки про те, що є на Украйї, а, живучи в місті, не мають поняття і про такі явища природи, про такі рослини і тварини, що й тут є. Наприклад, є багато дітей, що не бачили колоска, а що вже й говорити про те, щоб відрізнити один рід збіжжя від другого. Не знають найзвичайніших квітів як бучок, братчики, чорнобривці й інші, не знають ніяких дерев. „Музей", може за голосна назва. Але не треба думати, що для цього треба мати окрімі кімнати, шафи і т.. і. Може бути папка з засушеними квітками, листками, з колосками і т. і. Можуть бути коробки з метеликами, з жуками. Добре було б мати модель української хати, обійстя, церкви, знаряддя до праці: коса, серп, плуг, борона. Все це помогло б учителям пояснювати твори, що читаються з дітьми. Дуже добре було б і дітей заохотити до збирання чи виготовлення таких матеріялів.

Може хто скаже, що забагато ми хочемо від батьків. Що ж вчителі тоді робитимуть?! Ні, вимоги до вчителів не менші. Певно, є батьки, що сміло могли б дати дітям всі ті знання, що дає школа, але дуже рідко траплястся таке, що б а т ь к и справді вчать свою дитину. Часто навіть батьки і матері педагоги не потраплять вчити своїх власних дітей. Школа ж дає рямки, ставить вимоги. Тоді батькам легше наладнати працю з дітьми. Звичайно, все це тільки тоді, коли вчитель буде авторитетом для дітей, щоб їм хотілось похвалитися перед вчителем своїми знаннями, своїми успіхами. Це й до вчителів велика вимога.

Для того, щоб наладнати таку співпрацю дому зі школою, необхідно, щоб батьки і матері як найчастіше бували в школі, розмовляли з учителями своїх дітей. Тоді батьки знатимуть вимоги школи, а вчителі особливості окремих дітей.

Треба робити якнайчастіше збори батьків з вчителями. На таких зборах батьки можуть багато розповісти про цілоденні школи, де вчаться їх діти. Тоді і вчителям багато дечого вияснится з поведінки дітей, батькам же вияснится загальні напрямні школи.

Такі думки насуваються при початку шкільного року. Приглядаючись до праці попередних років, бачимо, що не мало було помилок і недотягнень і з боку школи і з боку батьків та матерів.

Але все це стараймося виправити в наступнім році і, дасть Бог, дійдемо до кращих наслідків. А кращі наслідки будуть і запорукою розвитку школи. Чим ліпшими знаннями і поведінкою визначатимуться наші учні, тим більше дітей стягне наша школа. Минулого року записалось до нас 132 учні, але для такого великого міста як Филаделфія це замало, хоч і брати під увагу, що є ще курси українознавства. Про поповнення учнів до школи повинні дбати не тільки батьки, а й усі громадяни.

КОНФЕРЕНЦІЯ ЕКОНОМІСТІВ У КЛІВЛЕНДІ

В днях 4, 5 і 6-го вересня ц. р. у Клівленді, у залях Українського Народного Дому, відбулася перша наукова конференція українських економістів у ЗДА. Конференцію зорганізувала Е к о н о мічна Підкомісія Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, при співучасті Товариства Українських Економістів у Клівленді.

У конференції взяли участь українські економісти з осередків — Ню Йорку, Джерзі Сиbuilt, Дітройту і Клівленду. Усіх учасників конференції 18, крім того доповідям прислуховувались також численні гості. Від імені Управи Клівлендської філії УКК привітав конференцію інж. М. Тарасюк. Письменні привіти наспіли від Голови НТШ у ЗДА проф. Р. Смаль-Стоцького, Ректорату Технічно - Господарського Інституту в Ню Йорку, проф. Вол. Тимошенка, проф. О. Оглоблина, проф. І. Витановича, інж. О. Бойдуника, д-ра Шумелди, Пласту та інших.

Праці конференції розпочато в суботу 4 вересня в год. 11 ранком.

Програму першого дня заповнили три доповіді: проф. М. Величківський: „Економіка сільського господарства України за совєтів", інж. М. Курах: „Машино - тракторні станції на Україні", і д-р Б. Винар: „Розвиток української легкої промисловости у царській Росії".

В неділю 5-го вересня відбулися дальші 4 доповіді: д-р К. Яковлів - Церкевич: „Хлібна продукція України", інж. З. Мельник: „Капіталотворення в економіці СССР", д-р Б. Винар: „До питання етапного розвитку легкої промисловости України в СССР", д-р Я. Сушків: „Зовнішні чорноморські зв'язки української промисловости".

В понеділок 6-го вересня відбулась тільки одна доповідь проф. М. Величківського: „Сільсько - господарська політика в Україні в перші роки після звільнення від московської окупації", а решту часу присвячено організаційним справам.

З жалем слід відмітити, що дві доповіді — д-ра М. Дудри („Проблеми сучасної американської аграрної політики") та інж. Бак - Бойчука не могли відбутися з уваги на непередбачені труднощі у зв'язку з приїздом прелеґентів.

Обмежуючись рямками інформаційного допису, не маємо змоги на тому місці розглянути поодинокі доповіді, подаючи хоча б їх зміст та важніші критичні завваги. Слід підкреслити, що учасники конференції мали змогу запізнатися з цікавим і дбайливо зібраним матеріялом про народне господарство України. Рівночасно ця Перша Конференція У к р а ї нських Економістів на терені ЗДА наочно показала про потреби раціональної і систематично веденої роботи над різними питаннями української економіки, що у консеквенціях має величезне значення у політичних українських аспіраціях.

Віримо, що цінні праці конференції будуть опубліковані та стануть доступними ширшим кругам заінтересованих.

В організаційній частині конференції наголошено потребу створення організаційних рямок для станового товариства українських економістів. З тією метою вибрано організаційний комітет у складі: проф. М. Величківський (Ню Йорк), д-р Я. Сушків (Клівленд) і інж. З. Мельник (Дітройт), зі завданням підготовити з'їзд українських економістів у ЗДА. Рівночасно у відповідних резолюціях звертається конференція до наших наукових установ та УКК присвятити більше уваги українським економічним наукам та признати належне місце для дослідів української економіки, що є першорядним, до сьогодні ще належно не розпрацьованим, засобом обґрунтування українського політичного змагу.

Окреме місце присвячено на конференції справам „Українського Г о с п одарника", єдиного на сьогодні журналу української економіки. Конференція звертається до УККА й інших сусп. - громадських українських установ фінансово піддержати цей важливий почин українських економістів і допомогти їм вдержати журнал.

Успішне завершення тієї першої конференції українських економістів зобов'язує Економічну Підкомісію НТШ подібні конференції переводити щорічно у різних осередках скупчення української іміграції у ЗДА.

Працями конференції проводив проф. М. Величківський, організаційними підготовчими справами зайнявся окремий комітет у Клівленді. Щире признання належиться Управі Філії УККА (Українським Злученим Організаціям) за допомогу організаційному комітетові, та окремим громадянам Клівленду, що допомогли покрити матеріяльні витрати у зв'язку з організацією конференції.

П. Корч

ВІДБУВСЯ З'ЇЗД ДЕЛЕҐАТІВ ФІЛІЇ УКК ПІВНІЧНОЇ ДАКОТИ

Філія УКК стейту Норт-Дакота скликала на 19 вересня з'їзд делеґатів до міста Белфілду, півторасотки миль від Б і с м а р к у, столиці цього стейту. На порядку деннім стояли звіт управи з праці та перевибори. Президія УКК делеґувала мене туди як свого представника, а філія запросила на бесідника на збори й бенкет.

Північна Дакота це далекі світи від наших іміґраційних осередків на сході. Від Ню Йорку до Мілвокі, Вісконсін, треба летіти майже чотири години, а з Мілвокі до Бісмарку, ще сім годин. Проте не жалую цього часу, бо мав велику радість бути свідком дійсних успіхів праці філії УКК, що приносять честь всій українській спільноті.

Дакота — це край безмежних степів, синісінького неба, чистесенького повітря, відокремлених хуторів та величного спокою природи. По велкоміському гаморі, смороді й бруді — Дакота — це рай чистої Божої природи, що її людина ще не запаскудила. Ця країна пригадує Херсонщину, частинно Поділля. Тут живе більше 25,000 українських іміґрантів, здебільша заможним життям. Сюди до року 1948, як американські журналісти мені оповіли, часто заїжджали совєтські консулі, щоби провадити свою підривну пропаґанду. Та в тім році доплила до цього стейту наша нова іміґрація та її інтеліґенція, передусім група лікарів; а між ними приїхав й голова філії УКК, д-р Антін Жуковський, що переніс сюди наші найгарніші традиції українських лікарів — громадян - патріотів. Він, у співпраці з місцевими американцями - українцями паном Ст. Глебічуком, А. Чорним, В. Савицьким, передусім панством Мельниками, Прокопами, Черносами, Ктиторами, Сологуками, Іванівами та Гординськими, зорганізував Дакоту у філію УКК, що енерґічно провадить оборону Америки проти комуністичної пропаґанди та завзято виборює в американській публічній опінії зрозуміння для української справи.

Прилетівши в п'ятницю 17 вересня до Бісмарку, зустріли мене на летовищі неструджені співробітники голови філії пані Слава Жуковська з донею студенткою Ренею і відразу завезли до столичного радія, щоби встановити годину спеціяльної радіоавдиції про Україну, радієвого інтерв'ю та виступу на телевізії. Зі здивуванням переконався я, як широко місцева преса була поінформована спеціяльними статейками про всю працю УКК в Америці, зокрема в Дакоті, та з якою пошаною й признанням відмітила вся преса заповіджений з'їзд філії УКК. Голова д-р А. Жуковський доручив мені виголосити майже півгодинний виклад по-англійськи через радіо, щоби пригадати нашій молодій американській генерації її історичну й культурну спадщину, що ними українці збагатили американську цивілізацію.

В неділю раненько вирушили ми зі Стілю, де практикує д-р А. Жуковський, до Белфілду, віддаленого майже двісті миль, — тут, у цих степах такі віддалі це пустяки. З'їзд почався Службою Божою в Греко-Католицькій Церкві, що її відправив Високопреподобний Отець Забава. Зі всіх усюдів Дакоти з'їхалися около 200 делеґатів і гостей, що потім з бандою музики, попереджені американським і українськими прапорами, перейшли походом місто. В першім ряді йшли достойний конґресмен Ашер Бурдік, управа філії УКК та наш знаний науковець проф. Міщенко.

Пізніше розпочався бенкет в Меморіял Галі міста. Товстмастером був пан Нік Прокоп. З'їзд привітали особисто конґресмен Бурдік та мейор міста, українець родом; палку промову виголосив голова д-р Жуковський, а вкінці і я промовив до делеґатів і гостей про працю УКК для оборони Америки та визволення України. Листовно привітали з'їзд губернатор, сенатори та конґресмени.

А далі почався З'їзд філії УКК. Головою зборів був обраний д-р Богдан Гординський. З певністю філія незабаром оголосить звіт цих зборів і його висліди. Я хочу тільки тут, як свідок її праці, зложити всім діячам та діячкам УКК в Дакоті якнайщирішу пошану й признання, а зокрема її голові, що за цих кілька літ здобули пляновою працею для української справи такі великі успіхи. Ця філія УКК — може бути прикладом всім філіям!

Р. Смаль-Стоцький.

● Іранський міністер фінансів, передаючи іранському парляментові на ратифікацію пакт порозуміння з 8 найбільшими у світі нафтовими концернами, мусів раніше підписати кожну сторінку 100-сторінкового тексту цього пакту в його 12 підписаних, себто — зробити 1,200 підписів. Підписані копії відіслано літаками до Лондону, Ню Йорку, Парижу і Гааґи.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Достойна Редакціє!

У „Свободі" ч. 173 з дня 9 вересня в повідомленні про відзначення о. мітрата А. Малиновського подано, що о. мітрат був під час другої світової війни Апостольським Візитатором для Лемківщини. Це мабуть помилка, бо в р. 1940, за часів німецької окупації Галичини по ріку Сян, о. Малиновський став, по смерти б. п. о. Якова Медвецького, Апостольським Адміністратором Лемківщини, з повною юрисдикцією, і на цьому, в тих часах дуже важному пості, він здобув собі повне признання населення за живу свою співпрацю в організації нашої освідомлюючої акції на Лемківщині. О. Мітрат перебув дуже важкі часи під час боїв в Сяноці восени 1944 р. та опісля переслідування від польських комуністів.

Мґр. Володимир Бучацький.

Монтреал 10 вересня 1954.

Ню Йорк 13 вересня 1954.

До Хв. Редакції „Свободи"

Джерзі Сити 3, Н. Дж.
81-83 Гренд Ст.

У числі 173 щоденника „Свобода" з 9 вересня ц. р. сторона 6, кол. 1 при звіті ЗУАДКомітету заподано мильно, що Чоловічий Хор „Думка" переслав коляду дол. 35.00 тоді, як в дійсності ми переказали суму 350.00 (тристап'ятдесят дол.). Просимо при найближчій спосібності справити цю помилку.

Шуган Степан,
скарбник хору „Думка".

● Вайкавнт Кеймроз, голова видавничої спілки і головний редактор лондонського щоденника „Дейлі Телеґраф", який в червні ц. р. помер у віці 74 роки, залишив у спадщині $2,972,-939 (1,061,764 англ. фунтів). Коло півтора мільйона долярів, отже коло половини залишеного мастку, забере спадковий податок.

● У Західній Німеччині буйно розквітло після упадку Гітлера — масонство. На конґресі „Великої Льожі вільних масонів, що відбувся у Кобурзі, стверджено існування в Західній Німеччині 230 масонських льож з 11,000 членів. „Великим майстром" є д-р Теодор Кок. На конґресі німецьких масонів була репрезентована й американська „Вільна Масонерія".

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

У ВЕНЕСУЕЛІ

УКРАЇНСЬКІ РАДІОПЕРЕДАЧІ

Петро Макаренко надрукував листа в лондонській „Українській Думці", в якому оцінює працю українських радіопередач в державному радіо в Венесуелі. Ці радіопередачі він веде від 21 жовтня 1951 року, надаючи українську музику та відзначаючи важливі події з історії українського народу. Досі відбулося сто кількадесять цих авдицій. Ці авдиції надаються еспанською мовою, щоб інформувати слухачів Південної і Середньої Америки про українські справи.

В Бразилії

МИТРОПОЛИТ ІОАН У БРАЗИЛІЇ

Перебування Митрополита Іоана з Ню Йорку в Бразилії причинилося до впорядкування відносин тимчасового православного церковного правління, релігійного піднесення вірних і закріплення авторитету церкви серед чужинців. Владика відвідав українські православні скупчення, де його щиро вітали вірні та духовенство. Віта Митрополита і духовенство Сирійської Православної Церкви.

В Канаді

УКРАЇНСЬКИЙ ОБРЯД НА ВСЕКАНАДІЙСЬКОМУ МАРІЙСЬКОМУ КОНГРЕСІ

Єпископ Манітоби, Кир Максим Германюк, у релігійній маніфестації з нагоди Марійського року відправив архиерейську Службу Божу 12 серпня ц. р. в славному канадійському відпустовому місті Кап-де-ля-Мадлен біля Труа-Рів'єр, де в днях від 8-15 ц. м. відбувся врочистий Всеканадійський Марійський Конгрес, на який з'їхалися високі світські і церковні достойники в особах репрезентантів ієрархії Канади з участю кардинала В. Валері, нунція Панико і ін. та сотні тисяч вірних прочан.

Тисячні маси з запертим віддихом слідкували, слухаючи пильно коментаря вияснень коментатора, що мікрофоном супроводжав літургійний церемоніял. Тисячі вірних приступали до св. престолу, щоб від видом хліба й вина приняти св. Причастя з рук українського Владики. Під час Служби Божої співав мішаний хор церкви св. Михаїла з Монтреалу під орудою п. Василя Бриняьського.

На запрошення радіовисильні „Голос Канади" в наступному дні сп. д-р Максим Германюк виголосив слово до українців на рідних землях.

ПОПРАВКА У ЗВІДОМЛЕННІ ЗУАДК

Відділ УККА в Обурн, Ню Йорк переслав збірку на харитативну діяльність ЗУАДК в сумі 100 дол. (сто), а не — як було подано у звідомленні у „Вістях ЗУАДК" в 173 числі „Свободи" з дня 9 вересня ц. р. 10 дол. За цю помилку просимо вибачення у жертводавців із Обурн, а головно в організаторів збірки із головою Відділу УККА в Обурн паном Павлом Пироговичем у проводі. Касове посвідчення вислано цьому Відділові на 100 дол.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників!

ЧИТАЙТЕ „СВОБОДУ"

Humphrey Bogart watches as Audrey Hepburn gets a kiss from William Holden, in the new comedy hit, "SABRINA", playing at the CRITERION THEATRE, Broadway at 45th St.

РОЗШУКИ

АННА (Яня) ПАНКІВ зі села Жуків, пов. Золочів, пошукує дуже важкий справі **ДМИТРА МОРОЗА**, який знав її ще у Німеччині й разом із тим самим кораблі виїхали з Бремену та приїхали з нею до Galveston, Texas в Америці перед 1909 р. Хто знав би про нього, або він самий, дуже проситься зголоситись на слідуючу адресу:
Mrs. ANNA KOWAL
13450 Eureka Avenue
Detroit, Mich.

ПАРАСКА ПРИЙМАК дочка Федора Приймака зі села Шнирів пошукує сестру Наталку Вараву з с. Вільшої біля Бродів, яка перед 2-ою світ. війною в р. 1931-35 виїхала до Америки. Назвиська по мужеві не знаю. Пошукую також знайомих і односельчан. Хто знав би про них, або вони самі, прошу писати на адресу:
PARASKA PRYMAK
277 Roy E. Montreal, Que.
Canada.

ТЕТЯНА ВУС по чоловіку **КУШНІР**, зі села Вишнівка Мала, пов. Городок Ягайлонський, пошукує своїх братів Теодора, Василя, Івана ВУС, Іван був в Дивізії — „Галичина" під Бродами. Може хто знає що про них прошу повідомити на адресу: Tessie Kusznir, 26 Commercial Ave., New Brunswick, N. J. USA. — Прошу заграничні часописи про передрук.

РІЗНЕ

Повідомляю
Головний Уряд У. Н. Союзу і своїх приятелів та знайомих, що теперішня адреса секр., касієра Відділу 400 така:
МИКОЛАЙ ВОЛОВЕЦКИЙ
318 McKinley Avenue
E. Vandergrift, Pa.
P. O. Box 32.

Купуйте в підприємствах, що оголошуються в „Свободі".

Посмертні Згадки

ВОЛОДИМИР ДАНЬКО, член Б-ва св. Арх. Михаїла відділ 213 УНСоюзу в Байон, Н. Дж., помер 17-го вересня 1954 р., в молодих літах, проживши 26 років. Покійний брав активну участь у громадськім життю, належав до Товариств, Укр. Прав. Церкви, УНДому де був секретарем, Ліги Укр. Молоді, УККА й інш. Дописував до Юкрейнієн Віклі та до американських газет. Громада втратила великого патріота тут родженої укр. молоді. Покійний родився 1928 р. і був членом від 1944 р. Полишив дружину Олену, сина Василя, Тата і Маму і брата Олекса, всі є членами 213 відд. Похорон відбувся 21-го вересня при участи Родини, Членів 213 відд., Членів УНДому і Конгр. Комітету з Ню Йорку і при заграничних знайомих з погреб. заведення до Укр. Прав. Церк ви св. Софії, а відтак на цвинтар Ню Йорк Бей. — В. Н. П.!
А. Басараб, секр.

ПЕТРО СУСЛА, довголітній член Т-ва ім. М. Драгоманова відд. 181 УНСоюзу в Менвіл, Р. Ай., помер 19-го вересня 1954 р. Покійний родився в с. Бірки Малі, пов. Скалат, Зах. Україна. Оставив у великому смутку дружину Анну, 2 синів, 2 доньок, сестру і брата Андрія. Похорон відбувся 22-го вересня з погреб. заведення при участі Рідні, Членів і Знайомих. Тлінні останки похоронено на на українськім цвинтарі в Беллінгтем, Масс.—В. Н. П.!
П. Лапчинський, секр.

НАТАЛКА СУЛИМА, довголітня членка Т-ва ім. М. Драгоманова, відд. 181 УНСоюзу в Менвіл, Р. Ай., померла 8. вересня 1954 р. Покійна родилась в с. Перекалець, пов. Скалат, Зах. Україна. До УН Союзу вступила 1922 р. Оставила у великому смутку мужа Петра, 3 синів, 2 доньок, 6 внуків і 3 правнуки. Похорон відбувся 11. вересня з погреб. заведення при участі Рідні, Членів і Знайомих до церкви св. Софії, а відтак цвинтар того ж імени. — В. Н. П.!
П. Лапчинський, секр.

ТАРЗАН, ч. 3346. Висліджені

В той час, як Рондар сторожив проти можливої перешкоди, Тарзан, Гемнон і Тудос швидко озброїлись в опустілій вартівні.

Тихо, немов тіні, чотири чоловіки легко посувалися безлюдними вулицями міста. Коли вони проходили попід смолоскипом, що шипів на стіні, Томос вийшов з порталу і, побачивши їх, швидко сховав назад.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. СЕКРЕТАРЯ У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1954 РОКУ.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

НОВІ ВІДДІЛИ:

Зорганізовано новий відділ У. Н. Союзу, означений черговим числом 153, з осідком у Филаделфії, Па.

НОВІ ЧЛЕНИ:

В. 2. Гиновська Ярослава М.
В. 6. Рутковська Анна.
В. 8. Гиба Степан, Мочун Петро, Окаль Іван.
В. 9. Вендер Михайло.
В. 17. Голок Долорес, Пенцовський Данило.
В. 20. Савюк Ксеня.
В. 23. Гов Василь Б.
В. 25. Домарацький Анатоль, Лободяк Михайло, Паньківський Кость А.
В. 28. Вабяк Єлисавета.
В. 29. Язвінський Михайло мол.
В. 30. Гріг Албін А.
В. 38. Намісняк Меланія.
В. 39. Ващуцька Софія, Кравець Ольга.
В. 42. Ткач Михайло, Чуйко Іван, Катерина.
В. 45. Лежняк Іван.
В. 48. Дидик Тереса, Келлі Маргарита.
В. 63. Боббі Меланія.
В. 90. Іванкович Михайло, Личко Василь, Стуц Иосип І. мол.
В. 91. Космар Іван М., Анна.
В. 96. Рудик Тереса.
В. 104. Петенко Ярослава.
В. 114. Д-р Івасюк Володимир, Ольга; Нагірний Володимир.
В. 116. Мрочко Марія.
В. 124. Драбик Ірина А.
В. 127. Брокерт Ольга.
В. 141. Мацко Михайло.
В. 144. Іжак Олена.
В. 153. Гаврилюк Іван, Цецилія; Залуцький Ігор, Федір, Ірина, Христина О.; Колосовський Андрій, Марія; Кречковський Григорій, Гільдеґарда; Марчук Петро, Осташ Дмитро, Радишевський Василь, Осипа; Сімків Маріян, Федорів Андрій, Шарльота; Хайко Іван, Варвара; Хомин Микола, Чорпіта Степан, Штойко Ярослав.
В. 161. Рудик Рудольф М.
В. 164. Вутрей Тимко, Шіла М.
В. 171. Раєн Волтер Дж.
В. 176. Воробель Іван.
В. 194. Баранецький Іван, Прибильський Михайло.
В. 204. Грабовська Марія, Колтон Анна, Спина Домінік.
В. 206. Окатий Юрій, Теодозія; Стефанів Василь, Яковенко Григорій.
В. 213. Кобрин Микола.
В. 220. Вовчик Богдан.
В. 223. Русенко Федір.
В. 230. Лінинська Софія, Мотоско Степан И., Скубик Іванна М.
В. 238. Вілінський Ярослав, Виноградник Анна.
В. 240. Вознюк Лідія, Тетяна; Дрогомирецька Антонина, Загаєвич Тарас.
В. 245. Кулаків Катерина.
В. 253. Куртий Василь, Лесишин Павло.
В. 254. Ципцар Іванна.
В. 259. Гуглик Іван, Пітула Иосипа, Фоца Марія.
В. 266. Скібіцький Олекса.
В. 270. Варан Павлина.
В. 277. Хмелівський Петро.
В. 288. Копчак Тереса.
В. 289. Димитрий Марія.
В. 292. Дудун Анна, Задорожний Олександер Я., Повшок Андрій Т.
В. 307. Варицький Іван.
В. 308. Мушіль Марія А.
В. 309. Вівер Лерой.
В. 317. Данків Іванна.
В. 320. Гринчишин Михайло.
В. 327. Виницький Василь.
В. 343. Когут Євгенія О.
В. 347. Лабяк Лідія Е.
В. 348. Глюс Софія И.
В. 356. Кальба Ірина.
В. 364. Венько Франко, Матрона.
В. 367. Баран Володимир.
В. 371. Воловина Едвард, Марія.
В. 373. Ґресько Віолета В.
В. 379. Деркач Петро, Думановський Орест, Кручик Данило Л., Яворська Каролина.
В. 383. Процик Володимир.
В. 385. Д-р Попадюк Петро.
В. 399. Головка Ярослав, Маркевич Ростислав.
В. 401. Кикиш Микола.
В. 414. Гладкий Агафія.
В. 423. Залізняк Григорій, Оксана; Заяць Михайло, Ольга; Кириленко Ігор, Коваль Федір, Марія; Онушканич Онуфрій, Романишин Микола, Катерина.
В. 430. Савка Ірина.
В. 439. Лабунська Єва, Ольга.
В. 445. Голінка Павло, Флюнт Ярослав.
В. 452. Балата Михайло, Анастазія; Карпинець Іван, Марія.
В. 457. Богдан Микола, Бородайко Любомир, Дядинюк Ольга, Кмета Ігор, Тележин Дмитро, Харченко Юхим.
В. 458. Шах Євстахій.
В. 461. Горальчук Анна.
В. 466. Сирота Дора.
В. 471. Туз Зенон.
В. 472. Пілецький Дмитро.
В. 476. Мишаєсько Єлисавета А.
В. 480. Залеський Тадей, Марія.
В. 490. Яцентий Яким Я. Д.
В. 491. Долгий Ірина.
В. 498. Чайківський Иосип Т.
В. 502. Ковальчук Михайло.

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 2. Голда Іван мол.,* Мирослав,* Михайло.*
В. 40. Майрська Анна, Тех Теодора.
В. 42. Левко Василь, Вронислава.
В. 45. Федик Юрій.
В. 78. Ваненчук Антін.
В. 83. Левцун Роман, Анастазія.
В. 94. Івасюк Володимир, Марія; Ковальчук Василь, Джессі; Коле Євстахій,* Колодницький Иосип, Кунинський Микола, Надія; Курочка Олена, Левис Мирон,* Липецький Любомир А.,* Роман,* Франко, Марія; Манас Марта, Михальчак Микола, Міллер Михайло В., Прихитко Микола,* Катерина; Продаиник Григорій, Совірка Іван 2,* Михайло, Марія, Софія 2; Хміль Василь.
В. 96. Кемпа Олена Є., Кульчицький-Волчко Володимир, Флоріян, Зиновія, Лідія.
В. 100. Маврисяк Федір.*
В. 106. Цибак Василь, Марія.
В. 127. Добрикевич Григорій, Марія; Мітринґа Богдан, Надія.
В. 163. Дзіндзюра Іван, Корнель Роман М.*
В. 176. Лесів Софія.
В. 183. Іваницин Петро.
В. 230. Романів Софія, Тхорик Дмитро,* Анна.
В. 239. Яцишик Иосип, Маргарита.
В. 252. Сливка Андрій,* Іван мол.,* Іванна, Ольга.
В. 266. Добрянський Лев.
В. 277. Береза Володимир.
В. 361. Рибіцька Марія, Шишка Семен, Іванна.
В. 362. Форостяк Костянтин.*
В. 365. Войчак Михайло,* Гудак Верна В.
В. 376. Устіяновський Михайло.*
В. 388. Перчак Григорій.
В. 430. Дрогобич Іван, Роман Михайло, Єва.
В. 432. Андрушенко Володимир, Бурдьо Михайло, Софія; Вахняк Дмитро,* Медвідь Володимир,* Спікула Ярослав,* Шевчик Михайло,* Катерина.
В. 446. Гнатюк Ольга.
В. 452. Омелянюк Стефанія.
В. 458. Світальський Тома, Сиянчук Дмитро.*
В. 497. Котовський Олекса.*

ЧЛЕНИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 38. Фецич Єва.
В. 94. Вудзяк Євгенія.
В. 127. Вілоголовський Онуфрій.
В. 133. Ґавдун Григорій.*
В. 143. Коваль Єва.
В. 146. Литвин Іван.*
В. 240. Вознюк Федір.
В. 277. Колішка Дмитро, Анна.
В. 312. Ватт Марія.
В. 323. Вілик Михайло, Гільдеґарда.
В. 324. Борецький Методій,* Стефанія.
В. 348. Гаргай Федір.
В. 361. Пастушенко Мирослав, Сосяк Дмитро.
В. 379. Гумняк Михайло, Іванна; Клебан Іван, Єва.
В. 399. Вірщук Володимир, Пилявка Федір, Ольга.
В. 429. Гронський Семен.*
В. 437. Зінчин Юстина, Тимечко Михайло, Анна.
В. 489. Бойко Олександер.
В. 490. Федчина Марія.

ЧЛЕНИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 25. Водруґ Марія.
В. 94. Таччонелла Філіс.
В. 176. Денис Михайло.
В. 356. Кальба Мирослав, Ірина.

ЧЛЕНИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 9. Лесик Франко.*
В. 15. Кіцила Софія, Лялька Текля.
В. 40. Вовк Дмитро, Марія.
В. 42. Голодний Гаврило, Анна.
В. 83. Токар Михайло, Теодозія.
В. 106. Карасійчук Іван.
В. 113. Крокер Ервин И.
В. 123. Стадницький Микола, Каролина.
В. 127. Гулик Ярослав, Зборовський Микола, Юлія; Лаврівський Юрій, Ірина; Лехновський Іван, Катерина; Огродник Омелян, Перцак Петро, Щітка Василь.
В. 179. Алое Віра В.
В. 204. Охримович Юліян.
В. 206. Литвинець Михайло.
В. 221. Ропко Михайло.
В. 225. Кондрад Люїза Р.
В. 226. Степура Антін, Марія; Шиленко Володимир, Володимир мол.,* Анна.
В. 252. Волинчук Надія.
В. 321. Воник Михайло.*
В. 324. Мудрий Василь.
В. 325. Самокішин Ольга.
В. 336. Маричук Дмитро.
В. 361. Івасишин Григорій, Кроль Іван, Семкович Ярослав.
В. 367. Калицінська Ольга, Осецький Іларій.
В. 379. Данилевський Іван, Олекса,* Ольга; Суптеля Михайло, Агафія; Хитровська Анна.
В. 385. Козак Петро.
В. 413. Чмир Микола.
В. 414. Ґулій Петро.
В. 429. Містишин Михайло,* Долорес Е.
В. 430. Тараско Василь.
В. 434. Саворський Степан, Анна, Галина.
В. 441. Сливка Василь.*
В. 445. Ґречин Василь Ю.*
В. 456. Гичор Василь.
В. 457. Войко Людмила, Варварів Костянтин, Ольховий Михайло.
В. 479. Весага Тимко, Марія.
В. 485. Церкевич-Яковлів Костянтин, д-р Сидор Микола.
В. 487. Остапчук Михайло.
В. 492. Пук Павло, Марія.
В. 496. Словський Євген, Любомир,* Еліза.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 22. Галузак Іван.*
В. 106. Вірщук Володимир.
В. 116. Фецич Єва.
В. 125. Пилявка Федір, Ольга.
В. 203. Сосяк Дмитро.
В. 220. Гумняк Михайло, Іванна.
В. 230. Гаргай Федір.
В. 247. Вогоніс Розалія.
В. 266. Зінчин Юстина.
В. 287. Гронський Семен.*
В. 299. Глинський Сидір.
В. 301. Клебан Іван, Єва.
В. 341. Литвин Іван.*
В. 361. Бойко Олександер.
В. 363. Вілоголовський Онуфрій.
В. 367. Масловський Адольф О., Оксана.
В. 371. Федченя Марія.
В. 385. Мазурчак Іван, Вронислава.
В. 388. Блискун Андрій, Олена; Тимечко Михайло, Анна.
В. 430. Ворецький Методій,* Стефанія.
В. 445. Стадник Анна.
В. 457. Головчак Юстина, Солима Василь, Олена.
В. 484. Люзняк Олена.
В. 493. Стеценко Федір, Тетяна.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 42. Вальорано Еверет.*
В. 45. Дорогий Олександер, Федик Юрій.
В. 71. Андриц Иосип Д.*
В. 76. Копцюх Михайло,* Сапун Григорій.
В. 86. Юник Анна.
В. 90. Комарницька Осипа, Криницький Юрій.*
В. 122. Проницький Євген.*
В. 130. Тимошик Степан.*
В. 157. Фещак Иосип.*
В. 223. Дрозд Иосип.*
В. 224. Степанюк Катерина.
В. 152. Сливка Андрій,* Іван мол.,* Іванна, Ольга.
В. 253. Куртий Василь.*
В. 259. Мітьо Олена.
В. 266. Добрянський Лев.
В. 270. Варан Павлина.
В. 281. Воляновський Микола.*
В. 305. Миронюк Євгенія.
В. 326. Алекса-Колодій Аліція.
В. 330. Павловська Верникс.
В. 338. Грицко Антін.*
В. 341. Кадлубівська Текля, Токарчук Євстахій.*
В. 347. Шелбій Левис С.*
В. 356. Кальба Мирослав.
В. 383. Клус Олена, Пилків Омелян.*
В. 432. Вурдьо Михайло, Софія; Шевчик Михайло,* Катерина.
В. 454. Сусла Богдан.*
В. 473. Мазепа Григорій,* Юстина.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ НА ВИПЛАЧЕНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 71. Гайвуд Осипа М.
В. 83. Курман Михайло.
В. 85. Мудрий Анна, Шляхтанчин Василь.*
В. 94. Легкун Михайло.*
В. 98. Зємба Євстахій, Оранець Степан.
В. 102. Труш Анна, Федак Степан.*
В. 105. Пташинський Іван.*
В. 108. Чорній Мартин.*
В. 112. Попович Катерина.
В. 146. Чупа Карло М.*
В. 212. Солецька Христина.
В. 217. Шевчук Юрій.*
В. 221. Нагірняк Ромео.
В. 223. Гринчишин Іван,* Фіняк Петро.
В. 288. Ґонтарик Степан.*
В. 289. Швець Іван.*
В. 296. Лобур Петро А.*
В. 364. Павлина Павло П.*
В. 373. Гекел Софія.

ЧЛЕНИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 298. Завадюк Іван.*
В. 316. Д-р Сукованченко Степан.
В. 361. Меленчук Онуфрій.
В. 370. Куц Михайло.*

ЧЛЕНИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 5. Сененко Григорій.*
В. 10. Врело Петро.
В. 39. Кіт Лука.
В. 44. Шишка Василь.
В. 45. Дубас Єва.
В. 47. Клеман Катерина.
В. 52. Павлівський Микола.
В. 56. Тихоневич Тимко.
В. 62. Розенбавм Катерина.
В. 69. Осецький Федір.
В. 73. Педченко Кассіян.
В. 105. Лопушанський Василь.
В. 106. Децик Іван 2.
В. 112. Николайко Марія.
В. 120. Фечушак Василь.
В. 125. Поп Карло.*
В. 127. Кіналь Петро.
В. 130. Лесняк Марія.
В. 143. Романович Саміло.*
В. 155. Король Павло.
В. 158. Свідерський Федір.
В. 160. Мельничук Тетяна.
В. 163. Сосновий Володимир.*
В. 211. Іваницька Пелагія.
В. 221. Поп Карло.*
В. 253. Вридун Василь.
В. 271. Жанко Іван.
В. 274. Лопушанський Михайло.
В. 291. Кравзе Ілля.*
В. 292. Мусійовський Іван.
В. 296. Коваль Петро.
В. 304. Гаравус Михайло.
В. 320. Слободян Иосип.
В. 326. Шиманська Софія.
В. 361. Д-р Вриньовський Михайло.
В. 366. Сяділа Семен.
В. 379. Поп Карло.*
В. 414. Ґоюк Катерина.
В. 432. Черниш Гарасим.

ВИПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ:

Члени: Рисник Андрій і Кресценція, Фостяк Ярослав і Марія та Яцишик Иосип і Маргарита, які були помилково наведені у звіті Головного Секретаря УНСоюзу за місяць липень як суспендовані у відділі ч. 230, належать насправді до відділу ч. 239 і були у тому ж відділі суспендовані.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1954 р. було в УНСоюзі повнолітних членів	49,685
В місяці серпні 1954 р. прийнято нових	167
В місяці серпні 1954 р. прийнято наново	95
В місяці серпні 1954 р. прийнято з переступ. листами	30
В місяці серпні 1954 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	6
В місяці серпні 1954 р. прийнято зі старого роду обезп.	—
Разом	49,904
В місяці серпні 1954 р. суспендовано	71
В місяці серпні 1954 р. відійшли з переступ. листами	36
В місяці серпні 1954 р. відійшли до інших кляс обезп.	5
В місяці серпні 1954 р. відійшли до нового роду обезп.	—
В місяці серпні 1954 р. відійшли зо зворотом у готівці	40
В місяці серпні 1954 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці серпні 1954 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	4
В місяці серпні 1954 р. відійшли на виплачене обезпеч.	23
В місяці серпні 1954 померли	40
Разом	219
З кінцем місяця серпня 1954 р. в У.Н.Союзі було дорослих членів	49,685

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ І СУМАМИ ОБЕЗПЕЧЕННЯ:

СТАРИЙ РІД:

В клясі 1 на $ 250	4
В клясі 1 на $ 500	58
В клясі 1 на $ 750	9
В клясі 1 на $1000	129
В клясі 1 на $1500	5
В клясі 1 на $2000	1

НОВІ РОДИ:

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 70 року життя

В клясі 2- 500 на $ 500	421
В клясі 2-1000 на $1000	270
В клясі 2-1500 на $1500	5
В клясі 2-2000 на $2000	3

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 3- 500 на $ 500	6,375
В клясі 3-1000 на $1000	4,883
В клясі 3-1500 на $1500	66
В клясі 3-2000 на $2000	54
В клясі 3-2500 на $2500	8
В клясі 3-3000 на $3000	6
В клясі 3-3500 на $3500	—

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років (Ендавмент)

В клясі 4- 500 на $ 500	4,708
В клясі 4-1000 на $1000	2,403
В клясі 4-1500 на $1500	57
В клясі 4-2000 на $2000	42
В клясі 4-2500 на $2500	4
В клясі 4-3000 на $3000	9
В клясі 4-3500 на $3500	—
В клясі 4-5000 на $5000	—

Нове обезпечення на ціле життя для давніх членів

В клясі 5- 100 на $ 100	2
В клясі 5- 250 на $ 250	128
В клясі 5- 500 на $ 500	2,915
В клясі 5- 750 на $ 750	406
В клясі 5-1000 на $1000	6,409
В клясі 5-1500 на $1500	160
В клясі 5-2000 на $2000	41

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 6- 250 на $ 250	2
В клясі 6- 500 на $ 500	4,899
В клясі 6- 750 на $ 750	1
В клясі 6-1000 на $1000	3,373
В клясі 6-1500 на $1500	42
В клясі 6-2000 на $2000	22
В клясі 6-2500 на $2500	2
В клясі 6-3000 на $3000	3
В клясі 6-різні суми	55

Нове обезпечення на ціле життя для нових членів

В клясі 21- 500 на $ 500	2,204
В клясі 21-1000 на $1000	785
В клясі 21-1500 на $1500	17
В клясі 21-2000 на $2000	12
В клясі 21-2500 на $2500	2
В клясі 21-3500 на $3500	1
В клясі 21-4000 на $4000	1
В клясі 21-5000 на $5000	1

Обезпечення платне по смерти з вкладками протягом 20 років

В клясі 22- 500 на $ 500	2,418
В клясі 22-1000 на $1000	1,928
В клясі 22-1500 на $1500	29
В клясі 22-2000 на $2000	43
В клясі 22-2500 на $2500	6
В клясі 22-3000 на $3000	8
В клясі 22-3500 на $3500	2
В клясі 22-4000 на $4000	1
В клясі 22-4500 на $4500	1
В клясі 22-5000 на $5000	2

Обезпечення платне по смерти з вкладками до 65-го року життя

В клясі 23- 500 на $ 500	157
В клясі 23-1000 на $1000	72
В клясі 23-1500 на $1500	4
В клясі 23-2000 на $2000	10
В клясі 23-2500 на $2500	2
В клясі 23-3000 на $3000	5

Обезпечення платне за життя з вкладками протягом 20 років

В клясі 24- 500 на $ 500	2,260
В клясі 24-1000 на $1000	1,334
В клясі 24-1500 на $1500	21
В клясі 24-2000 на $2000	29
В клясі 24 2500 на $2500	7
В клясі 24-3000 на $3000	7
В клясі 24-3500 на $3500	4
В клясі 24-5000 на $5000	3

Обезпечення платне за життя з вкладками до 65-го року життя

В клясі 25- 500 на $ 500	187
В клясі 25-1000 на $1000	120
В клясі 25-1500 на $1500	4
В клясі 25-2000 на $2000	10
В клясі 25-2500 на $2500	1
В клясі 25-3000 на $3000	1
В клясі 25-3500 на $3500	4
В клясі 25-5000 на $5000	2
Разом	49,685

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка уважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

НОВОВПИСАНІ ДІТИ:

В. 5. Леван Роналд, Струк Філіс О., Яким Р.
В. 16. Скотт Зузанна М.
В. 21. Гулачок Марко В.
В. 23. Гов Василь Т.
В. 25. Лободяк Роман М.
В. 28. Ґаліда Марія А.
В. 29. Маліцак Іван.
В. 33. Кулик Михайло І.
В. 37. Сібер Роберт Г.
В. 39. Дембіцький Петро Г. мол., Кравець Зинаїда, Ігор, Розалія.
В. 42. Тизбір Іван.
В. 59. Вассараб Гаролд О.
В. 63. Варкер Малина М., Боббі Давид Р., Еллис Я., Лоретта М.; Вуряк Елейн Х., Сперл Тереса М., Химка Лая Д.
В. 76. Лемеґа Роман, Ярослав.
В. 99. Гулей Кетлін.
В. 114. Івасюк Ґоеста, Михайлина.
В. 116. Чорний Михайло.
В. 125. Фардиґа Юлія М.
В. 127. Слязик Лідія М.
В. 141. Мацьків Марія, Рибій Гельмут, Людовик.
В. 145. Лаврук Ґералд Д.
В. 153. Богданів Едвард, Гаврилюк Богдан, Мирон; Залуцький Андрій З., Зулак Роман В., Колосовський Анна, Станислав; Лопушанський Станислав, Семенів Євгенія, Федорів Надія, Хапко Володимир, Степан.
В. 156. Лавин Ненсі І.
В. 171. Ганнон Кетлін М., Джансон Даяна Е.
В. 176. Науменко Володимир Є.
В. 185. Кіцера Каролина, Патриція.
В. 206. Воднар Василь В., Окатий Антін, Валентина Г., Юрій И.
В. 208. Нагурний Володимир Ст.
В. 217. Танґо Іванна М.
В. 238. Дацко Андрія І., Нивен Кетлін, Яварів Іванна К.
В. 240. Новицький Андрій Р., Сліпець Олена М., Стецик Орест.
В. 248. Кінка Павлина М., Лабяк Елейн Д.
В. 253. Максимів Юрій М.
В. 259. Ґуґлик Юдита Р., Пітула Осипа А., Трусяк Філіс А.
В. 263. Маринюк Іванна В.
В. 266. Вереза Степан.
В. 277. Гриньків Анна.
В. 287. Гаврус Маргарита Е., Ганнон Кетлін М., Кагилл Маркс Фр.
В. 292. Задорожний Давид И.
В. 301. Равлюк Стефанія.
В. 304. Васєчко Карін К.
В. 316. Іванців Дебора А.
В. 325. Борис Богдан В., Ґоревич Михайло І.
В. 333. Федишин Сильвія І.
В. 334 Мурал Сандра Л.
В. 347. Міллер Григорій К.
В. 356. Кальба Віра Т., Петро Р.
В. 358. Пацула Иосип, Мирон.
В. 361. Шуль Лідія Ю., Оксана А.
В. 364. Венько Андрій, Іван, Катерина, Марія; Комарницька Люба М., Міґаю Анна М., Іван.
В. 373. Ґресько Ярослав В.
В. 379. Кулик Леся Г., Сліпець Яким А.
В. 389. Черненко Люїза А.
В. 399. Вірщук Ірина, Зарицька Орися.
В. 423. Ворух Анна, Доскоч Ярослав, Залуцький Мирон Б., Заяць Євгенія, Стефанія; Коваль Людмила Т., Мельник Марія, Петренко Євгенія, Люба, Олександер; Попович Ярослава, Романець Марія, Михайло, Стефанія; Романишин Анна, Ірина; Сушко Іван, Михайло; Ухин Анна, Марія.
В. 439. Процюк Катерина А.
В. 452. Карпинець Ігор, Ірина.
В. 457. Богдан Лариса, Михайло; Григорович Ігор, Юрій; Макаревич Богдан, Оксана.
В. 471. Мельник Марія.
В. 474. Ланяк Ростислав.
В. 502. Войтюк Джойс Ст., Новаківський Федір Е.

ДІТИ ПРИНЯТІ НАНОВО:

В. 40. Супик Марія, Михайло.
В. 42. Левко Богдан, Маріян, Станислав.
В. 88. Собчук Богдан, Іван, Марія, Петро.
В. 94. Бугай Клавдія, Івасюк Ірина О., Ковальчук Михайло, Кунинський Ігор, Уляна, Христина; Прихитко Кетлін, Шевченко Елеонора, Ярослав.
В. 96. Кемпа Михайло П.
В. 106. Цибак Богдан, Степан.
В. 127. Добракевич Ольга, Стефанія; Добрикевич Катерина, Микола; Мітрина Ліна Ст., Мирослав.
В. 184. Сливка Іван.
В. 230. Тхорик Іван, Михайло, Ольга.
В. 239. Іванків Ірина, Яцук Богдан, Василь, Петро, Стефанія.
В. 252. Німинська Анна М., Арлена, Емілія.
В. 296. Сорока Донна М., Меліса К.
В. 342. Швайлик Григорій.
В. 361. Шишка Петро, Ольга.
В. 430. Роман Галина, Єлисавета Н., Мирослав.
В. 432. Гуменчук Олена І.
В. 446. Міґус Ольга 2.
В. 498. Татарнюк Мирослав.

ДІТИ ПРИНЯТІ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 38. Вейко Марія.
В. 143. Ковалик Патриція І.
В. 156. Візняк Любомира С., Маркіян.
В. 240. Вознюк Зинаїда.
В. 323. Вілик Ірина.
В. 379. Гуминяк Ірина О., Наталія М., Клебан І.
В. 398. Клиш Мирослав.
В. 399. Пилявка Зиновій Ю.
В. 437. Зінчин Ярослав.

ДІТИ, ЩО ЗМІНИЛИ КЛЯСУ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 42. Новацький Микола.
В. 204. Грабовський Ричард В.
В. 439. Скрипник Іван М.
В. 477. Окурілий Оксана.

ДІТИ СУСПЕНДОВАНІ:

В. 1. Колоновський Варвара А., Даяна М., Иосип С.
В. 21. Бараник Юта.
В. 39. Вознічак Юлія.
В. 40. Вовк Марія.
В. 87. Мацко Ричард І.
В. 127. Зборовський Анна, Ірина, Марія, Михайло, Стефанія; Кондратюк Лілея, Наталія, Оксана; Лехновський Ірина, Марія, Степан.
В. 178. Бовчер Павло А.
В. 217. Макашів Всеволод.
В. 226. Шиленко Люба.
В. 238. Кондратюк Зиновія, Ростислав.
В. 252. Холевинська Франя П.
В. 281. Телішевська Лідія А.
В. 296. Лобур Петро Е.
В. 325. Самокішин Михайло, Ярослав.
В. 336. Колодка Марія С.
В. 347. Матуш Григорій И.
В. 361. Семкович Марта, Петро.
В. 379. Данилевська Валентина, Павлюк Михайло, Суптела Анатоль, Раїса.
В. 413. Вус Ольга.
В. 434. Саворська Дарія 5.
В. 436. Какосійко Віктор, Ірина.
В. 439. Яч Богдан.
В. 450. Грец Доротея И.
В. 456. Шумик Василь, Павло, Петро.
В. 457. Вілик Василь, Володимир, Галина, Яків; Масний Ірина, Павло, Стефанія; Поторoча Микола, Олена, Софія, Тамара.
В. 473. Мазепа Григорій М.
В. 479. Весага Андрій.
В. 487. Остапчук Євген.
В. 492. Кассиян Олена, Пук Катерина, Наталія.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:

В. 39. Мельник Марія А.
В. 116. Вейко Марія.
В. 125. Пилявка Зиновій Ю.
В. 220. Гумняк Ірина О., Наталія М.
В. 247. Фіґман Августин мол.
В. 266. Зінчин Ярослав.
В. 301. Клебан Ірина.
В. 367. Масловський Олег В.
В. 370. Кизик Марта Р.
В. 388. Урантик Петро.
В. 404. Клиш Мирослав.
В. 457. Взділь Роман, Солима Емілія, Людмила.
В. 493. Стеценко Валентина.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ДО СТАРШИХ ЧЛЕНІВ УНС:

В. 9. Вендер Михайло.
В. 17. Голок Долорес, Пенцовський Данило.
В. 25. Паньківський Кость А.
В. 28. Вабяк Єлисавета.
В. 29. Язвінський Михайло мол.
В. 38. Намісняк Меланія.
В. 45. Лежняк Іван.
В. 48. Дидик Тереса, Келлі Маргарита.
В. 90. Личко Василь.
В. 96. Рудик Тереса.
В. 116. Мрочко Марія.
В. 124. Драбик Ірина А.
В. 144. Іжак Галина.
В. 223. Русенко Федір.
В. 230. Лінинська Зиновія, Скубяк Іванна М.
В. 288. Копчак Тереса.
В. 292. Повшок Андрій Т.
В. 308. Мушіль Марія А.
В. 309. Вівер Лерой.
В. 348. Глус Софія.
В. 379. Думановський Орест, Кручик Данило Л.
В. 476. Михасько Перрі А.
В. 490. Яцентий Яким.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ ЗІ ЗВОРОТОМ У ГОТІВЦІ:

В. 94. Гоцій Іван.
В. 194. Кіршак Ігор, Шуган Марія.
В. 230. Надь Кетлін М.
В. 234. Солтис Доротея А.
В. 238. Нівен Марія 2.
В. 252. Німенська Анна М., Арлена, Емілія.
В. 268. Норрис Ненсі А.
В. 348. Глус Софія.
В. 432. Гуменчук Олена І.

ДІТИ, ЩО ВІДІЙШЛИ З ВИПЛАЧЕНОЮ ПОВНОЮ СУМОЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ:

В. 127. Михалович Іван.
В. 204. Данко Володимир, Олександер.
В. 239. Побігушка Давид, Скрипник Євген, Соха Иосип А.

ДІТИ, ЩО ПОМЕРЛИ:

В. 8. Мороз Роман мол.
В. 386. Ворона Мирон.
В. 428. Заблоцький Михайло.

ЗІСТАВЛЕННЯ:

З початком серпня 1954 р. було в УНС дітей членів	20,658
В місяці серпні 1954 р. прийнято нових	139
В місяці серпні 1954 р. прийнято наново	51
В місяці серпні 1954 р. прийнято з переступ. листами	12
В місяці серпні 1954 р. прийнято з інших кляс обезпеч.	4
Разом	20,864
В місяці серпні 1954 р. суспендовано	61
В місяці серпні 1954 р. відійшли з переступ. листами	16
В місяці серпні 1954 р. відійшли до старших чл. УНС	27
В місяці серпні 1954 р. відійшли до інших кляс обезпеч.	4
В місяці серпні 1954 р. відійшли зі зворотом у готівці	13
В місяці серпні 1954 р. відійшли з виплаченим обезпеч.	6
В місяці серпні 1954 р. відійшли на виплачене обезпеч.	—
В місяці серпні 1954 р. відійшли на безплатне продовж.	—
В місяці серпні 1954 померли	3
Разом	130
З кінцем місяця серпня 1954 р. в У. Н. Союзі було дітей членів	20,734

ЗІСТАВЛЕННЯ ЗГІДНО З КЛЯСАМИ МОЛОДЕЧОГО ДЕПАРТ.:

В клясі 1-ій на $ 500	3,070
В клясі 2-ій на $ 400	691
В клясі 3-ій на $ 100	1,896
В клясі 4Р на $ 250	186
В клясі 4Р на $ 500	4,033
В клясі 4Р на $1000	1,878
В клясі 5Е на $ 250	303
В клясі 5Е на $ 500	4,901
В клясі 5Е на $1000	1,806
В клясі 6С на $ 500	1,175
В клясі 6С на $1000	681

НОВІ КЛЯСИ:

Е20 на $ 500	37
Е20 на $1000	15
Е18 на $ 500	11
Е18 на $1000	13
Е65 на $ 500	—
Е65 на $1000	—
Р20 на $ 500	25
Р20 на $1000	13
Р65 на $ 500	—
Р65 на $1000	—
Разом	20,734
З кінцем місяця серпня 1954 р. в У. Н. Союзі було всіх забезпечених	70,419

У В А Г А,

яку кожний відділовий урядник і член У.Н.Союзу повинен прочитати і відповідно до неї достосуватись.

Ті повнолітні члени та члени молодечого департаменту, що тут проголошені в рекордовім звіті за серпень 1954 року суспендованими, можуть бути прийняті наново в члени У. Н. Союзу, якщо зголосяться до секретарів своїх відділів і заплатять за час суспензи залеглі вкладки, як це постановляє статут організації; інакше, вони будуть позбавлені всіх членських прав, запомог і привілеїв, з вийнятком тих прав, які є застережені грамотою і статутом. Те саме відноситься також до тих членів, які впродовж серпня 1954 року взяли переступні листи й ще досі не зголосилися з ними до інших повноправних відділів У. Н. Союзу.

Г. Герман, гол. секр.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСИРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ СЕРПЕНЬ 1954 РОКУ.

ДЕП. СТАРШИХ ЧЛЕНІВ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	342.65	186*	137.63
2	259.25	187	107.05
3	117.90	188	27.45
4	33.55	189*	632.09
5	546.00	190	43.09
6	66.47	191	376.55
7	231.68	192	288.94
8	506.40	193	39.43
9	168.20	194*	1,005.64
10	73.37	195	54.47
11	160.11	196	54.93
13	313.94	197	24.91
14*	1,180.74	198	15.35
15*	178.03	199	54.81
16	69.97	200	453.45
17	93.35	201	39.49
18	62.94	202	36.87
20	373.75	204	1,380.24
21	247.17	205	24.14
22	136.01	206	633.83
23	188.86	207	72.12
24	96.45	208	28.27
25	137.14	209	38.21
26	31.43	210	136.99
27	483.14	211	229.89
28	127.82	212	80.05
29	413.28	213	211.84
30	112.00	215	51.81
31	142.26	216	12.72
32	27.96	217	919.21
33	286.32	218	224.83
34	16.03	219	643.72
36	246.36	220*	1,316.27
37	254.65	222	56.08
38	529.62	223	351.12
39	1,113.81	224	66.40
40	58.77	225	3.91
41	46.82	226	21.84
42	353.16	227	32.98
43	54.69	228	73.67
44	141.30	229	122.29
45	555.95	230	684.75
46	103.37	231	14.70
47	91.75	232	89.66
48	68.14	233	275.41
49	151.90	234	325.30
51	67.10	235	140.32
52	155.43	236	231.59
53	144.35	237	289.96
54	138.26	238	440.64
55	259.73	239	428.24
56	182.33	240	538.32
57	540.21	241*	179.14
59	624.42	242	288.92
60	59.38	243	59.65
62	98.38	244	28.07
63	704.44	245	191.90
64	275.52	246	91.46
65	176.51	247	242.35
66	87.59	248	226.55
67	176.39	249	34.95
69	204.03	250	8.51
70*	708.67	251*	377.37
72	59.30	252	291.24
73	90.81	253	319.00
74	54.62	254	460.29
75	402.60	255	39.65
76	669.03	256	129.02
77	91.27	257*	333.65
78	71.83	258	22.94
79	18.66	259	206.96
80	71.29	260*	12.23
81	202.49	261	84.98
82	59.24	262	76.98
83	366.24	263	37.88
84	175.73	264	109.74
85	271.90	265	63.86
86	229.97	266	617.60
87	166.34	267	154.06
88	17.08	268	124.44
89	54.18	169	20.84
90	235.38	270	342.78
91	355.06	271	222.43
92	19.67	273	12.49
93	138.37	274	359.69
94*	1,797.98	275	80.74
95	66.47	276	480.97
96	350.61	277	1,221.48
97	141.81	278	34.25
98	118.18	279	35.14
99	181.60	280	228.27
100	136.08	281	363.32
101	31.74	282	44.94
102	891.98	283	283.90
103	139.58	284	106.37
104	220.27	286	232.56
105	487.63	287	451.49
106	998.71	288	297.85
107	181.98	289	168.19
108	201.65	290	159.57
109	128.06	291	319.47
110	14.21	292	990.85
111	53.45	293	287.06
112	446.46	294	25.56
113	113.09	295	424.36
114	147.51	296	302.63
115	170.01	297	23.35
116	172.33	298	130.75
117	217.14	299*	361.37
118	118.25	300	154.40
119	119.99	301	277.71
120	387.98	302	23.72
121	345.74	303	77.87
122	44.05	304	486.56
123	149.46	305	249.32
124	150.60	306	66.49
125	582.31	307	79.66
126	98.93	308	110.86
127	1,232.39	309	41.43
128	121.27	310	276.39
129	23.61	311	27.01
130	516.03	312	94.96
132	137.98	313	14.70
133	259.55	314	124.29
134	120.17	315	30.98
135	37.52	316	665.49
137	250.86	317	147.20
138	90.38	318	147.55
139	146.46	319	110.83
140	147.98	320	373.39
141*	184.51	321	149.48
142	334.67	322	66.36
144	104.95	323	90.49
145	115.58	324	268.13
146	473.36	325	862.71
147	706.59	326	84.28
148	57.73	327	378.27
149	136.51	328	99.28
150	238.43	329	30.49
152	108.70	330	272.06
154	41.02	331	129.65
155	766.28	332	51.93
156	344.63	333	122.89
157*	37.03	334	628.02
158	405.95	335	142.93
159	71.41	336	542.58
160	104.84	337	121.38
161	578.36	338	280.32
162	32.72	339	186.05
163	638.00	340	14.81
165*	214.55	341*	632.16
167	120.65	342	282.84
168	226.89	343	280.89
169	33.35	344	98.08
170	420.59	345*	153.66
171	218.64	347	251.55
172	101.15	348	249.48
173	190.55	349	101.27
175	369.78	350	215.62
176	281.02	351	92.26
177	193.54	352	157.49
178	212.91	353	190.07
179	294.00	355	166.70
180	131.53	357	86.32
181	128.17	358*	326.30
182	214.96	359*	51.53
183	462.62	361	2,764.64
184	175.53	362	253.34
185	54.00	363	237.61

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
364	706.72	431	31.99
365	50.68	432*	3,635.60
366	14.93	433	153.14
367	1,143.32	434	13.67
368*	95.09	435	86.77
369	275.12	436*	507.81
370	493.65	437	331.69
372	219.43	438	92.11
373	85.94	439*	318.64
374	108.90	440*	38.72
375	403.93	441	462.34
376	174.49	442*	31.77
378	33.47	443	10.56
379	2,114.77	444	22.65
380	113.30	445	329.74
381	26.08	446	132.58
382	30.39	448	62.04
383	468.71	450	35.33
384	76.55	451	72.79
385	689.64	452	104.27
386	138.07	454	58.06
387	99.22	455	14.62
388	559.91	457	281.53
389*	164.98	458	264.34
390	116.28	459*	87.90
391	24.55	460	120.65
392	11.71	461	133.23
393	37.43	464	316.55
394	70.82	466	76.24
395*	48.81	467	29.56
396	57.79	468*	133.28
397	309.28	469*	155.53
398	41.48	471	179.04
499	144.82	472*	324.34
400	97.24	473*	1,005.66
401	36.75	474	211.17
402*	70.47	475	42.38
403	131.20	476	148.06
404	37.66	477	188.10
405	65.10	478	32.13
406	220.81	479	52.14
407	41.33	480*	37.18
409	86.61	481	182.94
410	14.74	482	76.46
411	25.74	483	210.58
412*	92.37	484	338.90
413	102.52	486	14.09
414	503.56	487	178.97
415*	53.69	488	30.95
416	6.64	489	91.96
419	29.93	490	111.36
421	69.31	492	136.91
422*	71.64	493	9.75
424	60.56	494	.52
426	50.28	495	28.53
427	253.21	498	14.77
429	42.98	500*	31.97
430	842.45	501	10.87

З місячних вкладок від членів обезпечених в нових родах обезпеч. ...$106,530.73

При відділах, означених зіркою (*), в даних сумах є включені залеглі місячні вкладки.

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	4.50	216	4.57
3	2.42	226	.83
28	4.21	234	15.70
30	12.74	237	2.88
33	5.73	243	2.53
37	10.35	245	1.06
39	18.57	274	1.49
65	12.79	275	10.14
70*	10.14	278	1.15
83	2.86	286	28.14
90	4.40	305	3.91
101	3.04	316	1.41
106	1.26	321	3.93
112	2.54	355	3.70
117	4.86	336	8.73
125	2.66	342	3.24
127	3.37	358*	3.24
139	2.55	361	2.68
147	24.11	367	3.71
170	5.34	370	3.68
185	5.66	384	17.87
194	.81	388	5.28
206	2.65	482	1.53
209	2.82		

З місячних вкладок від членів обезпечених в старому роді обезпеч. $ 276.78

Разом з місячних вкладок від членів	$106,807.51
Відсотки від бондів	8,956.25
Відсотки від моргеджів	1,266.60
Відсотки від членських позичок	608.45
Чинш від реальностей і прихід з реальностей в Кергонксон	30,191.73
Прихід друкарні і книгарні	18,733.93
Продаж платничих книжечок	18.75
Продаж книжок народного фонду	11.25
Зарібок на сплачених бондах	891.14
Надвишка при виміні валюти	644.18
Уневажнений грошевий зворот	131.73
З переносу резерви за переписаних членів з мол. деп. до деп. старших членів	244.50
З переносу федерального податку за помічні сили	736.18
З переносу стейтового податку за помічні сили	27.36
З переносу інших фондів з мол. деп. до деп. старших членів	13.35
Сплати моргеджів	1,072.50
Сплати бондів	22,727.56
Сплати чл. пазичок	3,660.63
Разом	$196,743.60

РОЗХІД:

Виплата посмертних запомог по бл. п.

Відділ:	
10 Брило Петро	$ 750.00
17 Ткач А. Іван	1,000.00
31 Запоточна Анна	1,000.00
39 Кіт Лука	500.00
45 Дубас Ева	500.00
47 Клеман Катерина	500.00
51 Турок Василь	1,000.00
56 Техоневич Тимко	1,000.00
57 Бабяк Роман (P-1000)	1,000.00
57 Бабяк Роман (Подв. Обезпеч.)	1,000.00
73 Педченко Касіян	500.00
94 Ткач Микола	500.00
94 Персович Павло	500.00
129 Драган Йосиф	1,000.00
130 Лесняк Марія	1,000.00
143 Романович Самуїл	500.00
158 Свідерський Теодор	1,000.00
160 Мельничук Танька	500.00
161 Строк Йосиф	500.00
Сенюк Юрій	1,000.00
163 Сосновий Володимир	500.00
211 Іваницька Паля	500.00
237 Панько Григорій	1,000.00
241 Пророчок Михайло	1,000.00
266 Качор Микола	500.00
271 Гулька Вронислав	500.00
274 Лопушанський Мих.	500.00
304 Гарадус Михайло	500.00
308 Кохманський Павло	1,000.00
308 Коробій Семен	1,000.00
320 Слободян Йосиф	500.00
326 Шиманська Софія	750.00
361 Д-р Бриньовський Мих.	500.00
366 Седіля Семко	1,000.00
403 Тарбай Василь	1,000.00
432 Черниш Гарасим	1,000.00

Інші виплати посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпеченням в готівці (ендавмент)	3,000.00
Грошеві звороти	3,946.99
Виплати на реальностях, податок, світло, паливо і т. п. (інвестиції посмертного фонду)	6,235.39
Відсотки на закуплених бондах (accrued)	266.17

Виплати з сирітського фонду по бл. п.:

Відділ	
2 Воргач Стефан	122.20
76 Бакаляр Марія	550.00

Виплати з народного фонду:

Закуплено книжки і підручники на курси україноэнавства ... 144.46

Виплати з фонду Захисту-Сиротинця:

Виплати на реальностях в Кергонксон, Н. Й. направи, праці, пожива, помічні сили і інші видатки ... 17,907.52

Виплати запомог з фонду запомогового:

Відділ	
2 Менсінґер Софія	25.00
6 Вовк Анна	30.00
7 Гладиш Антін	35.00
7 Матвіїха Петро	35.00
9 Боднарчук Юлія	25.00
10 Брило Петро	35.00
10 Владика Пахомій	35.00
11 Загроднічак Стефан	35.00
50 Каршень Володимир	40.00
50 Маковський Михайло	40.00
50 Зазуля Ева	25.00
50 Зазуля Онуфрей	35.00
51 Вобак Катерина	25.00
52 Павлівський Микола	40.00
63 Панчак Марія	25.00
69 Забавчук Йосиф	35.00
78 Маційовський Станисл.	35.00
78 Шайняк Михайло	35.00
87 Грицько Тимко	35.00
90 Іванович Анна	25.00
90 Сидор Максим	35.00
94 Мілевський Стефан	40.00
94 Стажинський Павло	40.00
104 Ватраль Марія	25.00
107 Підчашний Стефан	25.00
108 Коваль Андрій	35.00
112 Волошин Марія	25.00
117 Назаревич Володимир	50.00
119 Стагура Андрій	30.00
120 Рисинко Еміліян	40.00
120 Семенчук Стефанія	25.00
122 Кейн Марцеля	25.00
127 Волянец Стефан	35.00
146 Андрушкі Анна	25.00
149 Гладь Александра	25.00
149 Гладь Семько	35.00
155 Яцина Анна	25.00
168 Пащин Анна	30.00
176 Васько Йосиф	35.00
176 Ватичак Петро	25.00
177 Філипс Наталія	25.00
179 Андибур Ілько	35.00
185 Кіцера Микита	40.00
192 Тричецький Михайло	25.00
198 Марко Олекса	35.00
200 Мороз Катерина	25.00
204 Ленчук Юлія	25.00
204 Мартинюк Петро	50.00
206 Схаб Парасковія	25.00
207 Ковальський Демко	40.00
212 Кудляк Катерина	25.00
213 Романів Андрій	40.00
221 Яськів Іван	35.00
221 Ткалич Ольга	25.00
222 Майдах Павло	25.00
223 Фіняк Петро	35.00
223 Паславський Михайло	35.00
223 Стецула Василь	35.00
237 Дмитрик Катерина	25.00
243 Мишкевич Василь	35.00
255 Шевчук Михайло	35.00
259 Попович Катерина	25.00
266 Шийка Антін	35.00
267 Малик Франко	35.00
267 Рутович Андрій	35.00
277 Пяприна Марія	25.00
278 Турчин Семен	40.00
280 Цястон Іван	25.00
281 Корило Олекса	50.00
288 Ільків Анна	25.00
288 Мурикін Катерина	25.00
296 Деркач Ілія	25.00
299 Сидорович Катерина	25.00
324 Филипс Теодор	35.00
333 Лацій Софія	25.00
341 Лисай Олекса	40.00
345 Колбі Петро	35.00
349 Лісний Микола	35.00
364 Герман Анастазія	25.00
364 Скоп Іван	40.00
364 Владика Василь	35.00
367 Яцків Іван	40.00
367 Лучанко Анастазія	25.00
367 Веслей Белі	25.00
369 Кравець Стефан	35.00
371 Височанський Іван	35.00
383 Клюсь Анна	25.00
407 Нагірна Марія	25.00
413 Ландяк Анна	20.00
427 Богайська Ольга	20.00
474 Крутиголова Анна	30.00
484 Фурманський Григорій	30.00
490 Яцентий Константин	40.00
490 Руда Анна	25.00

Виплати з адміністраційного фонду:

Виплати друкарні і книгарні	15,586.77
„Свобода" за орган	8,500.00
Платня помічних сил	3,169.74
Друк членських грамот	2,254.50
Платня головного уряду	1,875.00
Федеральний податок за помічні сили	930.43
Кошти подорожі і репрезентації	977.55
Кошти подорожі організаторів	636.64
Чинш за офіси у власнім домі	625.00
Винайм машин для зладження звітів (IBM)	527.00
Нагороди за нових членів	524.75
Справи правні	220.06
Лікарі за нових членів	169.00
Видатки канц. на пошту	150.00
Телефон	106.82
„Свобода" за праці і друки	89.50
Канцелярійні прибори	55.28
Фотографічні знимки членських аплікацій	46.44
Печатки для відділів	18.75
Вкладки до доброчинних організацій	15.00
Вода	3.00

Інвестиції готівки:

Інвестовано в бондах	51,125.00
Позички членам	2,395.18
Разом	$152,129.14

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем липня 1954, осталася	$393,213.29
Прихід за серпень	196,743.60
Разом	$589,956.89
Розхід за серпень	152,129.14
Готівка з кінцем серпня 1954, остається	$437,827.75

БАЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 437,827.75
Моргеджі	631,291.61
Бонди	12,060,425.78
Позички членам	306,884.22
Реальности	299,881.37
Друкарня	10,543.79
Разом	$13,746,854.52

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$13,087,526.81
Адміністраційний фонд	176,697.58
Конвенційний фонд	4,522.95
Запомоговий фонд	218,962.56
Народний фонд	13,670.53
Посмертний фонд стар. роду обезпечення	69,086.19
Резервовий фонд	18,378.28
Сирітський фонд	100,517.42
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	37,267.61
Фонд Зах.-Сиротинця	20,224.59
Разом	$13,746,854.52

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	76.50	149	19.66
2	15.73	150	107.46
3	26.83	152	2.89
5	28.82	155	130.86
6	19.01	156	108.84
7	40.21	157*	22.62
8	102.63	158	18.05
9	11.93	159	24.04
10	33.36	160	9.38
11	37.07	161	92.09
13	59.82	163	159.12
14*	271.23	165*	30.61
15*	.90	167	76.37
16	31.45	168	19.78
17	7.48	170	102.64
18	5.53	171	96.57
20	177.70	172	46.84
21	39.79	173	39.41
22	1.35	175	68.15
23	48.69	176	43.70
24	5.78	177	144.60
25	51.70	178	61.99
26	1.35	179	16.58
27	111.79	180	78.83
28	10.60	181	5.51
29	29.94	182	25.98
30	2.92	183	149.36
32	.25	184	34.20
33	63.79	185	7.68
34	2.17	186*	32.24
36	41.76	187	31.90
37	74.80	188	2.25
38	148.07	190	8.53
39	209.65	191	92.53
40	18.48	192	71.55
41	5.37	193	.25
42	124.94	194*	265.38
44	2.82	196	11.22
45	194.65	198	.25
46	30.42	199	22.67
47	28.20	200	142.40
48	17.35	201	1.45
49	36.60	202	9.66
51	100.91	204	603.41
52	67.91	205	.45
53	114.03	206	232.08
54	104.35	207	4.50
55	8.89	208	15.22
56	43.97	210	11.99
57	192.64	211	22.26
59	183.87	212	8.38
60	10.02	213	26.36
62	37.26	215	48.62
63	162.34	216	13.50
64	50.28	217	259.88
65	21.14	218	44.58
66	31.33	219	176.67
67	47.02	220*	324.87
69	25.97	222	23.09
70*	166.42	223	17.56
71	146.80	224	23.95
72	1.19	225	.90
73	3.72	226	.25
74	7.14	227	15.20
75	116.83	228	.90
76	134.43	229	9.61
77	4.90	230	172.89
78	2.16	232	14.02
79	1.58	233	65.56
80	3.21	234	134.40
81	154.13	235	11.32
82	4.10	236	66.28
83	145.33	237	38.81
84	93.01	238	334.07
85	43.40	239	84.10
86	16.84	240	262.60
87	42.06	241*	30.82
88	6.75	242	36.54
89	.93	243	25.60
90	14.66	244	3.48
91	15.70	245	89.01
92	12.13	246	3.72
93	42.04	247	58.24
94*	398.57	248	30.29
95	.45	250	1.35
96	140.19	251*	74.65
97	9.00	252	47.88
98	23.57	253	84.51
99	26.75	254	199.58
100	16.76	255	5.33
102	291.52	256	42.22
103	95.27	257*	69.30
104	22.45	258	.90
105	131.24	259	50.77
106	195.26	260*	6.61
107	60.57	261	4.42
108	21.95	262	24.55
109	28.84	263	3.77
110	4.60	264	14.85
111	1.58	265	35.72
112	89.04	266	204.12
114	27.98	267	76.39
115	16.62	268	11.73
116	25.55	269	6.64
117	82.10	270	62.01
118	5.20	271	51.95
119	21.36	273	1.60
120	61.08	274	15.57
121	35.01	275	29.84
122	12.17	276	85.91
123	15.22	277	287.24
124	6.27	279	2.35
125	152.92	280	7.91
126	6.44	281	227.12
127	153.01	282	6.34
128	20.00	283	132.24
130	184.35	284	6.38
132	12.78	286	91.29
133	13.39	287	158.97
134	27.10	288	66.87
135	12.14	289	90.23
137	44.28	290	48.66
138	15.00	291	89.07
139	80.46	292	246.34
140	81.85	293	82.92
141*	50.76	295	74.71
142	110.64	296	56.49
144	20.33	297	1.54
145	14.58	298	7.59
146	142.42	299*	66.48
147	265.00	300	6.46
148	2.48	301	90.14

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
302	3.00	394	50.55
303	2.57	395*	.45
304	104.62	396	1.78
305	21.42	297	112.61
306	12.90	398	43.39
307	41.83	399	38.83
308	33.67	400	8.89
309	36.05	401	1.86
310	33.22	402*	47.44
311	18.73	403	41.41
312	22.55	404	.45
313	44.58	405	2.22
314	36.11	406	31.90
316	400.22	407	.45
317	24.88	409	1.13
318	24.11	410	22.34
319	34.40	412	36.62
320	129.70	413	20.44
321	53.39	414	205.84
322	23.72	415*	2.25
323	21.25	419	44.51
324	29.64	421	22.33
325	232.19	422*	8.54
326	11.20	426	9.88
327	63.25	427	173.68
328	68.90	428	42.09
329	6.25	429	2.62
330	38.90	430	381.67
331	21.30	431	22.41
332	1.80	432*	1,432.04
333	7.10	433	50.08
334	80.56	435	4.02
335	54.32	436*	305.74
336	177.76	437	109.52
337	58.39	438	10.11
338	49.61	439*	653.06
339	19.73	441	180.66
341*	172.39	442*	13.73
342	64.54	443	15.96
343	59.27	444	6.90
344	13.66	445	208.27
345*	13.47	446	53.39
347	53.10	448	5.95
348	135.06	449*	22.12
349	13.10	450	.90
350	47.43	451	60.13
351	12.15	452	22.17
352	24.07	454	4.12
353	22.44	455	16.52
355	43.72	457	47.58
357	7.84	458	319.66
358	11.99	459*	66.18
359*	.90	460	101.54
361	1,206.72	461	97.28
362	65.54	464	195.18
363	26.72	466	108.43
364	144.78	467	1.13
365	3.78	468*	40.21
366	.68	469*	51.45
367	475.07	471	133.85
368*	35.19	472*	74.63
369	28.67	473	402.37
370	82.33	474	216.97
372	91.62	475	18.37
373	21.50	476	24.96
374	49.17	477	17.58
375	92.00	478	17.97
376	19.46	479	5.84
378	5.29	481	55.99
379	619.40	482	5.94
380	83.65	483	30.65
383	91.66	484	154.67
384	8.87	486	2.78
385	92.17	487	29.28
386	43.12	489	7.65
387	21.68	490	56.07
388	324.34	492	31.58
389*	4.95	493	7.75
390	57.68	498	48.48
391	1.01	500*	39.51
393	34.42	501	5.71

З місячних вкладок від членів	$30,192.63
З переносу зі звільнення членів від плачення вкладок (дивіденда)	52.50
Відсотки від бондів	2,909.40
Відсотки від моргеджів	52.41
Відсотки від членських позичок	17.15
Надвишка при виміні канадійської валюти	5.56
З переносу федерального податку за поміч. сили	164.74
З переносу стейтового податку за помічні сили	5.95
Сплати морґеджів	172.42
Сплати бондів	859.96
Разом	$34,432.72

РОЗХІД:

Виплати з посмертного фонду:

Відійшли з виплаченим обезпечення у готівці (ендавмент)	$ 3,174.95
Грошеві звороти	2,075.83
Перенос резерви за переписаних членів до інших кляс обезпечення	244.50
Дивіденда (звільнення від плачення вкладок)	52.50

Виплати з адміністраційного фонду:

Актюар за зладження табель і нових грамот	3,000.00
Платня помічних сил	1,260.57
Друк нових грамот	2,034.17
„Свобода" за Ukrainian Weekly	600.00
Федеральний податок за помічні сили	314.06
Видатки на пошту	25.00
Перенос інших фондів за членів мол. деп.	13.35
Лікарі за нових членів	7.50

Інвестиції готівки:

Позички членам	17.15
Разом	$11,819.58

ЗІСТАВЛЕННЯ ГОТІВКИ

Готівка з кінцем липня 1954, осталася	$63,916.23
Прихід за серпень	34,432.72
Разом	$98,348.95
Розхід за серпень	11,819.58
Готівка з кінцем серпня 1954, остається	$86,529.37

БАЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$ 86,529.37
Моргеджі	42,684.51
Бонди	2,105,670.14
Позички членам	4,424.32
Разом	$2,239,308.34

Стан довжний:

Посмертний фонд	$2,183,367.86
Адміністраційний фонд	55,940.48
Разом	$2,239,308.34

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЯ МАЙНА У. Н. СОЮЗУ:

Майно старших членів з кінцем серпня 1954.	$13,746,854.52
Майно молодечого департаменту У.Н.С.	2,239,308.34
Разом	$15,986,162.86

Р. Слободян, гол. касир.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ

Зустріч у Києві

У 35-ті роковини історичної події — зайняття українськими арміями столиці України — Києва у дні 31 серпня 1919 р., — відбулась, замість традиційної Академії на честь світлої події, Зустріч Ветеранів та громадянства (з Торонта та поблизьких місцевостей — з Гемилтону, Ст. Кетеринс та інших) — в оселі Київ (при шосі ч. 5 між Торонтом та Гемилтоном). Цю Зустріч улаштувала Генеральна Управа Союзу Бувших Українських Вояків у Канаді. Імпреза заповідалась величаво та інвозлтно. Але в неділю 29 серпня вранці випав такий зливний дощ, що вже, здавалось, відстрашить не тільки публіку, а й самих ветеранів. Та пізніше погода прояснилась, і з опівдня до вечора було сонячно.

Сама імпреза складалася з двох частин: офіційної і неофіційної, тобто розвагової, чому в афішах і звалась „Пікнік-Зустріч". В офіційній частині були такі точки: піднесення на щоглу державних прапорів — Канади й України — під звуки сурми; дефіляда відділів СБУВ у своїх корпоративних уніформах та слово на честь перемоги української зброї у боротьбі за здобуття смолиці нашої Батьківщини. З-поміж старшин віком ветеранів помітно виділявся своєю справністю та виглядом „Буковинський Курінь", що є складовою частиною 5-ої станиці (Торонто). Але й старші ветерани бадьоро „тримали ногу", очолені своїми корпораційними стягами, а всім їм передував бойовий стяг 11-го Кінного Запорозького Полку, що брав участь у здобутті Києва. Слово до ветеранів і патріотичного громадянства виголосив генерал М. Садовський. Тут було підкреслено, що ми, як нація, коли здобуваємося на збірний соборницький чин, перемагаємо і на полі воєнному і в ділянці політики. Коротко було насвітлено також історичне тло та хід подій. Наприкінці офіційної частини була прочитана ген. М. Садовським „декларація" учасників зустрічі. У ній ветерани й громадянство висловлюють надію на тріюмф нашої перемоги та заявляють свою волю підтримувати наш Державний Центр на чолі з п. президентом С. Витвицьким та органами Української Національної Ради. По скінченню офіціяльної частини цю декларацію підписували учасники, усіх підписів зібрано 232.

У частині розваговій було кілька точок. Виступ квартету „Буковинського Куреня" під супровід цимбалів. Представник північно - кавказців осетин 10-рагін Тайнизов, у національному одязі верховинців, виконав характеристичний войовничий танок, орудуючи рівночасно багатьма кинджалами, чим викликав захоплення глядачів. Микола Костик і п-і Величко в українському національному одязі гарно відтанцювали український танок. По тих точках аж до сумерку відбувалися загальні танки під гру доброї оркестри з Гемилтону. У цьому часі відбувся вибір королеви популярности. Золотою короною удекорував п-ну Лесю Велбас головний командант зустрічі, капітан Ю. Вулат та відтанцював з нею перший танок.

Найбільшою атракцією зустрічі була несподівана новина — польова пошта, під проводом п-і Євгенії Пастерник і п-ни Олени Світайло. Пошта мала великий успіх, тут розпродано чимало видань Воєнно-Історичного Музею та листівок з пропам'ятними марками УНРади, оштемпльованими спеціяльними печатками Зустрічі.

Дуже успішно функціонував буфет, бо ж із шести страв було що вибирати, і ще до закінчення імпрези буфет був спорожнений.

Крім вище згаданих місцевостей Канади, звідки прибули численні гості, було кілька гостей із стейтів. Із числа почесних гостей прибув колишній головний інспектор Армії УНР полковник В. Кедровський; із запрошених генералів ніхто не міг прибути, зате всі вони прислали свої щирі привітання на руки ген. М. Садовського, що очолює Генеральну Управу Союзу.

Загально беручи, учасників було біля 1,000.

Аж у пізних годинах, смеоком спорожніли околиці популярної вже оселі „Київ".

С. К.

З „Канадійської Сцени"

НАЙМЕНША ПЕРЕГОНОВА ТРАСА В КАНАДІ

Мілярвіл в Алберті — це одне з 13-ти „перегонових міст" у Канаді. Цікаве воно тим, що його роля обмежується виключно до влаштовування кінних перегонів, бо з чисто муніципального пункту бачення воно складається тільки з поштової контори, крамниці, одного чи двох домиків та пімилевої перегонової траси. Всетаки в офіційних звідомленнях з канадійських перегонових трас Мілярвіл знаходимо побіч Торонта, Ванкуверу, Вініпеґу, Монтреалу, Форт Ірі та інших великих центрів того спорту. У 1953 р. сума ставок, поставлених на кінних перегонах у Торонті, виносила 39,553,973 дол.; в Мілярвіл — 9,792 дол. Всетаки Мілярвіл, хоча знаходиться на кінці списка канадійських перегонових трас, єдине посідає трасу, вистелену дерном і призначену для перегонів кіньми чистої раси.

Як дійшло до цього? Поселенці з Британії і водночас любителі кінного спорту прямо не могли забути прекрасних перегонових трас в Англії як ось в Аской, Епсом чи Віндзор. Щоб заспокоїти свої спортові вимоги, вони збудували подібну трасу на пасовиськах Альберти недалеко маленького містечка, заснованого Мальнольмом Мілярем, англійським власником скотарської фарми. Там вони влаштували регулярно кожного року на „Домініон Дей" кінні перегони. Зрозуміло, що глядачі при тій нагоді робили заклади, хто переможе.

Так від 1900 до 1950 р. відбувалися там такі неформальні перегони, не турбуючи нікого. Однак федеральний уряд довідався про те і вирішив, що Мілярвіл мусить організувати свої перегони згідно з приписами, які обов'язують великі перегонові траси; якщо ні — то всякі заклади на тій трасі будуть заборонені. У висліді того в Мілярвіл установлено — хоч і не без вагання — систему взаємозакладів, про висліди якої звітується совісно кожного року до федерального уряду.

ГОЛЛЯНДСЬКА ВИСТАВКА В „ТОРОНТО АРТ ҐЕЛЕРІ"

Найцінніша виставка голляндських мистецьких картин, що її колинебудь досі ревезено з Европи на американський континент, буде доступна для любителів малярства тільки в трьох центрах Півн. Америки: в Ню Йорку — „Метрополітен Мюзеум"; в Толідо — „Мюзеум оф Арт"; та в Торонті — „Арт Ґелері".

В Торонті можна буде її оглядати впродовж місяців: лютий і березень 1955. Після цього всі експонати мусять бути своєчасно перевезені до Голляндії, щоб вспіти на тамтешню виставку з нагоди чергового голляндського річного фестивалю — „Туліп Фестівал 1955".

Покищо важко подати докладну загальну вартість експонатів, бо не відомо, які саме мистецькі картини входитимуть до тієї виставки. Деякі здогади можна робити на основі, що мистецькі галерії, які спроваджують ту виставку голляндських мистців, приготовляються обезпечити її на суму 10—20 мільйонів дол. Виставка складатиметься з 85 картин голляндських мистців, при чому туди буде включено теж картини малярів голляндського походження, які є власністю музеїв чи приватних збірок на цьому континенті.

Мартін Болдвін, директор торонтської „Арт Ґелері", твердить, що ця голляндська виставка під багатьома оглядами доповнить віденську виставку, яка гостювала в Торонті минулого року. Габсбурзькі колектори зосереджували свою увагу на італійському малярстві підчас коли голляндська виставка покаже нам твори північноевропейських мистців з 17-го стол.